

Briuselis, 2016 12 21
COM(2016) 819 final

2016/0412 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo

{ SWD(2016) 468 final }

{ SWD(2016) 469 final }

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Vienas pagrindinių nusikalstamos veiklos motyvų yra finansinė nauda. Taigi mechanizmas, kurį taikant atimamas pelnas, gaunamas iš nusikalstamos veiklos, ir užtikrinama, kad nusikaltimai neduotų pelno, yra labai veiksminga kovos su nusikalstamumu priemonė. Konfiskuojant turtą, įgyjamą iš nusikalstamos veiklos, siekiama užkirsti kelią nusikalstamumui, įskaitant organizuotą nusikalstamumą, ir su juo kovoti, taip pat atlyginti nukentėjusiųjų patirtą žalą, ir gaunama papildomų lėšų, kurias galima investuoti į teisėsaugos veiklą ar kitas nusikalstamumo prevencijos iniciatyvas ir atlyginti nukentėjusiųjų patirtą žalą. Turto įšaldymas ir konfiskavimas taip pat svarbi kovos su teroristų finansavimu priemonė. 2015 ir 2016 m. Europos Sąjungoje ir už jos ribų įvykdyti teroristiniai išpuoliai aiškiai parodė, kad būtina kuo greičiau užkirsti kelią terorizmui ir su juo kovoti. Siekiant išspręsti šį uždavinį – nutraukti teroristų finansavimą ir jo glaudų ryšį su organizuoto nusikalstamumo tinklais – būtina imtis ryžtingų, skubių ir nuoseklių veiksmų, kad būtų modernizuoti atitinkami teisės aktai, užtikrintas jų įgyvendinimas ir glaudesnis valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimas bei bendradarbiavimas su kitomis šalimis.

2015 m. balandžio 28 d. priimtoje Europos saugumo darbotvarkėje¹ pabrėžta, kad reikia priemonių, kuriomis teroristų finansavimo problema būtų sprendžiama efektyviau ir visapusiškiau. Vienas iš nustatytų prioritetų buvo susijęs su organizuoto nusikalstamumo tinklų išardymu ir jų finansavimo šaltinių atkirtimu. Atsižvelgiant į tai, Europos saugumo darbotvarkėje taip pat buvo pripažinta strateginė poreikio gerinti nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą svarba.

Neseniai atliktų tyrimų² duomenimis, Europos Sąjungos nelegaliose rinkose gaunama maždaug 110 mlrd. EUR pajamų, t. y. apytikriai 1 proc. ES BVP 2010 m. Tačiau, nors turimų statistinių duomenų yra nedaug, Europos Sąjungoje šiuo metu susigrąžinamos pajamos iš nusikaltimų sudaro tik menką visų šių pajamų dalį: 98,9 % apskaičiuotojo nusikalstamu būdu gauto pelno nekonziskuojama ir jis lieka nusikaltėlių žinioje. Siekiant areštuoti daugiau nusikalstamu būdu įgyto turto, būtina veikianti turto susigrąžinimo sistema. Tokia sistema, be kita ko, apima veiksmingą nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo sistemą. Nors ES lygmeniu nustatyta teisės aktų, kuriais reglamentuojamas nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimas, jie yra fragmentiški ir pasenę ir juose palikta spragų, kuriomis gali pasinaudoti nusikaltėliai. Europos Sąjunga yra pripažinusi nusikalstamu būdu įgyto turto konfiskavimo svarbą. 1999 m. priėmus Tamperėje įvykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadą, 2001–2006 m. teisėkūros procedūra buvo priimtos keturios su įšaldymu ir konfiskavimu susijusios priemonės, įskaitant dvi tarpusavio pripažinimo priemones, kurios visos tebegalioja (bent jų dalys)³.

¹ COM(2015) 185 *final*. Taip pat žr. komunikatą „Europos saugumo darbotvarkės įgyvendinimas siekiant kovoti su terorizmu ir sukurti tikrą veiksmingą saugumo sąjungą“ (COM(2016) 230 *final*, p. 13).

² Europolas, „Nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimas ES, 2010–2014 m. statistinės informacijos tyrimas, pagrindiniai nustatyti faktai“ (angl. *Criminal asset recovery in the EU, Survey of Statistical Information 2010-2014, Key findings*), p. 4; taip pat žr. projekto „Organised Crime Portfolio“ 2015 m. ataskaitą „Nuo neteisėtų rinkų iki teisėto verslo. Informacijos apie organizuotą nusikalstamumą Europoje rinkinys“ (angl. *From Illegal Markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe*), <http://www.ocportfolio.eu/>.

³ Žr. 3.3 skirsnį apie ES teisinę sistemą.

Kartu imtasi pastangų pagerinti pajamų iš nusikaltimų ir nusikaltimo priemonių nustatymą ir paiešką. Tarybos sprendimu 2007/845/TVR⁴ numatyta visose valstybėse narėse įsteigti turto susigrąžinimo tarnybas.

Išgaliojus Lisabonos sutarčiai, konfiskavimui, kaip veiksmingai kovos su organizuotu nusikalstamumu priemonei, buvo suteiktas ES strateginis prioritetasis, Direktyva 2014/42/ES nustatytos bendros būtiniausios nusikaltimo priemonių ir pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje taisyklės.

Priimdami Direktyvą 2014/42/ES, Europos Parlamentas ir Taryba bendru pareiškimu Komisiją paragino „kuo greičiau pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl nutarimų išaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo (...) atsižvelgiant į poreikį įdiegti išsamią pajamų iš nusikaltimų ir nusikaltimo priemonių išaldymo ir konfiskavimo ES sistemą“⁵. Šis raginimas įvairiomis progomis buvo ne kartą išsakytas dvišaliuose susitikimuose ir ekspertų posėdžiuose.

Šiame bendrame pareiškime Europos Parlamentas ir Taryba Komisiją taip pat paragino atsižvelgiant į valstybių narių teisinių tradicijų ir sistemų skirtumus išanalizuoti galimybes nustatyti bendras taisykles, kuriomis būtų reglamentuojamas ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstas konfiskavimas, ir galimą tokio nustatymo naudą. Siekdama atlikti šią analizę, 2016 m. rugsėjo ir lapkričio mėn. Komisija surengė ekspertų susitikimus. Šią galimybių analizę ji numato pateikti 2017 m.

2016 m. vasario 2 d. komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai „Kovos su teroristų finansavimu stiprinimo veiksmų planas“⁶ Komisija pabrėžė, jog reikia užtikrinti, kad terorizmą finansuojantys nusikaltėliai netektų savo turto. Komisija išpareigojo iki 2016 m. pabaigos sustiprinti nutarimų išaldyti nusikalstamu būdu įgytą turtą ir nutarimų jį konfiskuoti tarpusavio pripažinimą. Buvo pabrėžta, kad „saugumo sistemai svarbus abipusis teismo nuosprendžių ir sprendimų baudžiamosiose bylose pripažinimas“.

2016 m. spalio mėn. Europos Parlamentas, svarstydamas pranešimą apie kovą su korupcija, kurį pateikė jo narė Laura Ferrara, ir vėl paragino Komisiją pateikti pasiūlymą dėl nutarimų išaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo stiprinimo⁷.

Ši iniciatyva – tai atsakas į nustatytus galiojančių tarpusavio pripažinimo priemonių⁸ trūkumus ir į šiuos raginimus. Ji grindžiama galiojančiais ES teisės aktais, kuriais reglamentuojamas nutarimų išaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimas, ir joje atsižvelgiama į tai, kad valstybės narės sukūrė naujų nusikalstamu būdu įgyto turto išaldymo ir konfiskavimo formų. Joje taip pat atsižvelgiama į pokyčius ES lygmeniu, įskaitant būtiniausius nutarimams išaldyti ir konfiskuoti keliamus reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 2014/42/ES. Šia direktyva didinamos vidaus galimybės išaldyti turtą ir jį konfiskuoti, todėl

⁴ 2007 m. gruodžio 6 d. Tarybos sprendimas 2007/845/TVR dėl valstybių narių turto susigrąžinimo tarnybų bendradarbiavimo nusikalstamu būdu įgytų pajamų bei kito susijusio turto paieškos ir nustatymo srityje (OL L 332, 2007 12 18, p. 103).

⁵ Tarybos dok. Nr. 7329/1/14 REV 1 ADD 1. Europos Parlamento specialusis kovos su organizuotu nusikalstamumu komitetas savo 2013 m. birželio 11 d. baigiamojoje ataskaitoje taip pat paragino priimti Europos teisės aktą, kuris suteiktų galimybę visapusiškai įgyvendinti esamas tarpusavio pripažinimo priemones ir užtikrinti tiesioginį nutarimų konfiskuoti įvykdumą, žr. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0245+0+DOC+XML+V0/LT>.

⁶ COM (2016) 50 final, 1.3 skirsnis.

⁷ L. Ferrara pranešimas, kurį Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas priėmė 2016 m. spalio 7 d.

⁸ Žr. poveikio vertinimo 4 skirsnį.

šiuo pasiūlymu siekiama pagerinti tarpvalstybinį nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti vykdymą. Abi priemonės kartu turėtų padėti Europos Sąjungoje užtikrinti veiksmingą turto susigrąžinimą.

- **Derėjimas su toje pačioje politikos srityje galiojančia ES teisine sistema**

Dabartinę ES teisinę sistemą sudaro penkios pagrindinės priemonės. Be Tarybos sprendimo 2007/845/TVR dėl turto paieškos, dvi iš jų yra tarpusavio pripažinimo priemonės, o dar dvi – derinimo priemonės. Siekiant sukurti veikiančią nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo sistemą, būtinos abiejų rūšių priemonės, papildančios viena kitą.

Tarpusavio pripažinimo priemonės

2003 m. liepos 22 d. **Tarybos pamatiniu sprendimu 2003/577/TVR** dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje⁹ ir 2006 m. spalio 6 d. **Tarybos pamatiniu sprendimu 2006/783/TVR** dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti¹⁰ siekiama palengvinti turto susigrąžinimą tarpvalstybinėse bylose.

Abu pamatiniai sprendimai grindžiami tarpusavio pripažinimo taikymu ir jų veikimas yra panašus. Pagal abi priemones reikalaujama, kad vienoje valstybėje narėje priimami nutarimai įšaldyti arba konfiskuoti būtų pripažinti ir vykdomi kitoje valstybėje narėje. Nutarimai kartu su liudijimu perduodami kompetentingoms vykdančiosios valstybės institucijoms, kurios, nereikalaudamos papildomų formalumų, turi juos pripažinti ir imtis jiems vykdyti būtinų priemonių.

Tarpusavio pripažinimo principo negali būti atsisakyta taikyti dėl to, kad į sąrašą įtrauktiems nusikaltimams, už kuriuos priimančiojoje valstybėje baudžiama bent trejų metų laisvės atėmimo bausmė, negali būti taikoma abipusio baudžiamumo taisyklė. Kitais atvejais pripažinti nutarimą įšaldyti arba konfiskuoti gali būti atsisakyta, jeigu nusikaltimas, su kuriuo susijęs tas nutarimas, pagal vykdančiosios valstybės teisę nelaikomas nusikalstama veika. Pamatiniuose sprendimuose tam tikrais atvejais leidžiama taikyti kitus atsisakymo pripažinti pagrindus. Šie du pamatiniai sprendimai bus pakeisti viena bendra priemone – siūlomu reglamentu.

Derinimo priemonės

2005 m. vasario 24 d. **Tarybos pamatiniu sprendimu 2005/212/TVR** dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo¹¹ reikalaujama, kad visos valstybės narės nustatytų veiksmingas priemones, kad galėtų įprastu būdu konfiskuoti nusikaltimo priemones ir pajamas, įgytas padarius bet kokius nusikaltimus, už kuriuos taikoma bent vienerių metų įkalinimo bausmė. Jame taip pat nustatytos nuostatos dėl išplėstinio konfiskavimo. Tačiau šia priemone nustatytas suderinimo lygis buvo labai žemas ir nacionalinių teisinių konfiskavimo sistemų įvairovės problema nebuvo išspręsta.

2014 balandžio 3 d. **Direktyva 2014/42/ES** dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje¹² valstybės narės turėjo įgyvendinti iki 2016 m. spalio mėn. Ja pakeičiamos tam tikros Tarybos pamatinio sprendimo 2005/212/TVR nuostatos. Kadangi Pamatinis sprendimas 2005/212/TVR ir toliau taikomas įprastam konfiskavimui, skiriamam už visas nusikalstamas veikas, už kurias taikoma bent

⁹ OL L 196, 2003 8 2, p. 45. Reikia pažymėti, kad Pamatinio sprendimo 2003/577/TVR nuostatos, susijusios su įšaldymu siekiant išsaugoti įrodymus, pakeičiamos Direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio.

¹⁰ OL L 328, 2006 11 24, p. 59.

¹¹ OL L 68, 2005 3 15, p. 49.

¹² OL L 127, 2014 4 29, p. 39.

vienerių metų įkalinimo bausmė, ši direktyva galėtų būti taikoma tik vadinamiesiems euronusikaltimams¹³.

Direktyva 2014/42/ES nustatytos būtiniausios nacionalinės įšaldymo ir konfiskavimo tvarkos taisyklės: pagal ją už „euronusikaltimus“ reikalaujama skirti įprastą pajamų konfiskavimą ir jų vertę atitinkančio turto konfiskavimą, įskaitant atvejus, kai apkaltinamasis nuosprendis priimamas *in absentia*. Joje nustatytos išplėstinio konfiskavimo laikantis tam tikrų sąlygų taisyklės. Pagal ją taip pat suteikiama galimybė konfiskavimą atlikti tais atvejais, kai negalima priimti apkaltinamojo nuosprendžio, nes įtariamasis arba kaltinamasis serga arba slapstosi. Pagal šią direktyvą taip pat pirmą kartą suteikta galimybė konfiskuoti turtą, kurį turi tretieji asmenys. Galiausiai šioje direktyvoje nustatytos tam tikros procesinės garantijos¹⁴, kaip antai teisė būti informuotam apie nutarimo įšaldyti vykdymą, įskaitant, bent glaustai, apie priežastį arba priežastis, kodėl priimtas tas nutarimas; veiksminga galimybė nutarimą įšaldyti užginčyti teisme; teisė viso konfiskavimo proceso metu naudotis advokato paslaugomis; veiksminga galimybė reikalauti savo nuosavybės teisės ar kitų turtinių teisių; teisė būti informuotam apie priežastis, dėl kurių priimtas nutarimas konfiskuoti, ir teisė užginčyti jį teisme.

Siūlomo reglamento santrauka

Europos teisingumo sąvoka grindžiama glaudesniu teisiniu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose remiantis tarpusavio pripažinimo principu, kai kiekviena teisinė sistema laipsniškai pripažįsta, kad kitų valstybių narių teisinių sistemų priimti sprendimai yra galiojantys ir turėtų būti pripažinti nereikalaujant jokių papildomų formalumų.

Tarpusavio pripažinimo mechanizmas turėtų suteikti galimybę vienai valstybei narei be jokių tarpinių formalumų pripažinti kitos valstybės narės priimtą nutarimą įšaldyti arba konfiskuoti ir užtikrinti jo vykdymą. Siūlomas reglamentas bus taikomas visų rūšių nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti, kurie priimami baudžiamajame procese, įskaitant išplėstinį konfiskavimą, konfiskavimą iš trečiųjų asmenų ir ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstus nutarimus konfiskuoti, tarpusavio pripažinimui¹⁵.

Šiuo reglamento pasiūlymu dabartinė teisinė tarpusavio pripažinimo sistema patobulinama keliais aspektais:

- Tiesiogiai taikytina teisinė priemonė
Siūlomas reglamentas, jį priėmus, bus tiesiogiai taikomas valstybėse narėse. Taip bus suteikta aiškumo ir bus pašalintos problemos, susijusios su perkėlimu į nacionalines sistemas. Patirtis parodė, kad pamatinius sprendimus dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo į savo nacionalinę teisę iki šiol perkėlė ne visos valstybės narės.
- Išplėsta taikymo sritis, palyginti su galiojančiomis tarpusavio pripažinimo priemonėmis

¹³ Pagal SESV 83 straipsnį „euronusikaltimai“ – ypač sunkūs nusikaltimai, turintys tarpvalstybinį pobūdį, pasireiškiantį dėl tokių nusikaltimų pobūdžio arba poveikio, arba ypatingo poreikio kovoti su jais remiantis bendru pagrindu. Jie yra tokie: terorizmas, prekyba žmonėmis bei seksualinis moterų ir vaikų išnaudojimas, neteisėta prekyba narkotikais, neteisėta prekyba ginklais, pinigų plovimas, korupcija, mokėjimo priemonių klastojimas, kompiuteriniai nusikaltimai ir organizuotas nusikalstamumas. Kadangi Direktyvos 2014/42/ES teisinis pagrindas yra SESV 83 straipsnio 1 dalis, jos taikymo sritis apima tik „euronusikaltimus“ ir į ją nepatenka kitos nusikalstamos veikos, iš kurių gaunama pajamų.

¹⁴ Žr. 8 straipsnį.

¹⁵ Dėl išsamesnės informacijos apie taikymo sritį žr. 5.1 punktą ir 1 straipsnio paaiškinimą.

Be konfiskavimo rūšių, kurioms jau taikomi galiojantys pamatiniai sprendimai (įprastas konfiskavimas ir išplėstinis konfiskavimas, o išplėstinio konfiskavimo atveju paliekama plati diskrecija atsisakyti pripažinti nutarimą), siūlomas reglamentas bus taikomas konfiskavimui iš trečiųjų asmenų ir ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstam konfiskavimui, o plati diskrecija atsisakyti pripažinti nutarimą išplėstinio konfiskavimo atveju nebebus suteikiama.

- Išplėsta taikymo sritis, palyginti su Direktyva 2014/42/ES

Siūlomas reglamentas bus taikomas visų rūšių nutarimams įšaldyti ir konfiskuoti, kuriems taikoma ši direktyva, tarpusavio pripažinimui. Be to, jis taip pat bus taikomas nutarimams dėl ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįsto konfiskavimo, kurie priimami baudžiamajame procese: asmens mirties, imuniteto ir senaties atvejais, tais atvejais, kai nusikaltimo vykdytojo negalima nustatyti, arba kitais atvejais, kai baudžiamasis teismas turtą gali konfiskuoti nepriimdamas apkaltinamojo nuosprendžio, jeigu tas teismas nusprendė, kad toks turtas yra pajamos iš nusikaltimų. Tokiu atveju teismas turi nustatyti, kad iš nusikalstamos veikos buvo gauta naudos. Kad būtų įtraukti į šio reglamento taikymo sritį, šių rūšių nutarimai konfiskuoti turi būti priimami baudžiamajame procese, taigi priimančiojoje valstybėje turės būti užtikrintos visos tokiam procesui taikytinos garantijos¹⁶.

- Aiškūs nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti terminai

Įšaldymą, kaip atsargumo priemonę, reikia vykdyti skubiai ir jo atveju reikalingi trumpi pripažinimo ir vykdymo terminai, o nutarimai konfiskuoti gali būti pripažįstami ir vykdomi per ilgesnį laiką. Vis dėlto, siekiant užtikrinti tarpvalstybinių procedūrų veiksmingumą, reikia nustatyti ir nutarimų konfiskuoti terminus.

- Parengus vieną bendrą ir nutarimų įšaldyti, ir nutarimų konfiskuoti abipusio pripažinimo priemonę, kurioje bus nustatytos tiesiogiai taikytinos taisyklės ir terminai, bus užtikrinta, kad nutarimai Sąjungoje bus neatidėliotinai pripažįstami ir vykdomi.

- Standartinis liudijimas ir standartinė forma

Mechanizmo sparta ir veiksmingumas taip pat bus užtikrinti nutarimų konfiskuoti ir nutarimų įšaldyti tarpusavio pripažinimui naudojant atitinkamai standartizuotą liudijimą ir standartinę formą, kurie pridedami prie pasiūlymo. Juose pateikiama visa svarbi informacija apie nutarimą, ji vykdančiajai institucijai padės tiksliai nustatyti nutarime nurodytą turtą ir ja remiantis kompetentingoms nacionalinėms institucijoms bus sudarytos palankesnės sąlygos pripažinti užsienyje patvirtintą priemonę ir užtikrinti jos vykdymą. Naudojant nutarimų įšaldyti standartinę formą, nutarimų įšaldyti tarpusavio pripažinimo procedūra bus kuo labiau supaprastinta, nes prie šios formos nebus pridedamas joks kitas vidaus nutarimas įšaldyti. Kad kompetentingoms nacionalinėms institucijoms būtų paprasčiau tiesiogiai taikyti nuostatas, nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo tvarka pasiūlyme reglamentuojama atskirai.

- Kompetentingų institucijų tarpusavio bendravimas

---

¹⁶ Žr. 3 skirsnį „Pagrindinės teisės“.

Visame pasiūlyme pabrėžiama kompetentingų institucijų tarpusavio bendravimo svarba siekiant užtikrinti sklandų ir greitą nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti pripažinimą ir vykdymą.

- Nukentėjusiųjų teisės

Pasiūlyme deramai atsižvelgta į nukentėjusiojo teisę į žalos atlyginimą ir restituciją. Užtikrinama, kad tais atvejais, kai priimančioji valstybė konfiskuoja turtą, nukentėjusiojo teisė į žalos atlyginimą ir restituciją yra viršesnė už vykdančiosios ir priimančiosios valstybių interesus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis pagrindas, kuriuo remiami veiksmai nutarimų įšaldyti nusikalstamu būdu įgytą turtą ir jį konfiskuoti tarpusavio pripažinimo srityje, – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 82 straipsnio 1 dalis, kurioje visų pirma nustatyta, kad teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose Sąjungoje grindžiamas nuosprendžių ir teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principu.

Laikantis įprastos teisėkūros procedūros, gali būti priimtos priemonės, kuriose būtų nustatytos taisyklės ir procedūros, kad visoje Sąjungoje būtų užtikrintas visų formų nuosprendžių ir teismo sprendimų pripažinimas, ir būtų palengvintas su procesais baudžiamosiose bylose ir sprendimų vykdymo užtikrinimu susijęs valstybių narių teisminių arba joms lygiavertžių institucijų bendradarbiavimas.

- **Pasirinkta priemonė**

Pagal SESV 82 straipsnio 1 dalį ES teisės aktų leidėjui suteikiama galimybė priimti reglamentus ir direktyvas.

Kadangi pasiūlymas susijęs su tarpvalstybinėmis procedūromis, pagal kurias turi būti taikomos vienodos taisyklės, nėra jokios būtinybės valstybėms narėms palikti tam tikrą laisvę perkelti tokias taisykles į nacionalinę teisę. Reglamentas yra tiesiogiai taikytinas, užtikrina aiškumą ir didesnę teisinį tikrumą; priimant reglamentą, išvengiama su perkėlimu į nacionalinę teisę susijusių problemų, su kuriomis buvo susidurta įgyvendinant pamatinius sprendimus dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo. Dėl šių priežasčių manoma, kad reglamentas būtų tinkamiausia šios tarpusavio pripažinimo priemonės forma.

- **Subsidiarumas ir proporcingumas**

Pagal ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį Sąjunga ima veikti tik tada, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti. SESV 67 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga užtikrina piliečiams aukštą saugumo lygį prevencijos bei kovos su nusikalstamumu priemonėmis. Nusikaltėlių turtas dažnai investuojamas keliose šalyse. Dėl šio tarpvalstybinio pobūdžio pagrįsta imtis veiksmų Europos lygmeniu.

Nors tarpvalstybiniai nusikalstamų veikų tyrimai ir turto paieška gali vykti keliose šalyse, persekiojimas ir teisminiai veiksmai, po kurių įvykdomas konfiskavimas, paprastai vykdomi tik vienoje valstybėje narėje, taigi konfiskavimo procedūros iš esmės tebėra nacionalinės. Tačiau nutarimų vykdymas kitose valstybėse narėse aiškiai parodo šių procedūrų tarpvalstybinį pobūdį. Taigi, siekiant susigrąžinti turtą, būtinas veiksmingas valstybių narių bendradarbiavimas. Veiksmingiausiai tarpvalstybinį bendradarbiavimą galima užtikrinti remiantis tarpusavio pripažinimu. Tarpusavio pripažinimas atitinka subsidiarumo principą,

nes juo siekiama pripažinti vienas kito sprendimus ir valstybės narės, veikdamos vienos, negali to pasiekti.

Šis pasiūlymas neapima visų esamų nutarimų konfiskuoti rūšių (kaip antai civilinių ir administracinių nutarimų) ir yra taikomas tik nutarimams konfiskuoti, kurie priimami baudžiamajame procese. Juo neviršijama to, kas būtina Europos lygmeniu siekiant nustatyto tikslo ir ko reikia šiam tikslui pasiekti.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Ex post vertinimas ir (arba) galiojančių teisės aktų tinkamumo patikrinimas

2008 ir 2010 m. buvo priimtos Pamatinio sprendimo 2003/577/TVR¹⁷ ir Pamatinio sprendimo 2006/783/TVR¹⁸ įgyvendinimo ataskaitos. Skelbiant šias ataskaitas, jose buvo padaryta išvada, kad šių pamatinių sprendimų perkėlimo į valstybių narių nacionalines teises sistemas lygis yra nepatenkinamas. 2012 m. poveikio vertinime, kuris buvo pridėtas prie Komisijos pasiūlymo dėl Direktyvos 2014/42/ES¹⁹, buvo padaryta išvada, kad, siekiant gerinti tarpusavio pripažinimą šioje srityje, reikia teisinės priemonės, t. y. kad yra pagrįsta priimti naują tarpusavio pripažinimo priemonę, atsižvelgiant į esminę su galiojančių priemonių taikymo sritimi susijusią problemą.

2013 m. buvo atliktas lyginamasis teisės tyrimas dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti abipusio pripažinimo įgyvendinimo ES²⁰ ir buvo padaryta išvada, kad būtų galima numatyti priimti vieną nuoseklią tarpusavio pripažinimo priemonę. Be to, per kelerius pastaruosius metus buvo surengti keli ekspertų susitikimai ir konferencijos nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo ir visų pirma ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįsto konfiskavimo klausimu.

Atsižvelgus į turimus duomenis, atskiras galiojančių tarpusavio pripažinimo priemonių baigiamasis vertinimas nebuvo atliktas.

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Pasikonsultuota su visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Kadangi šį klausimą nagrinėja gana nedaug ekspertų, užuot rengus viešas konsultacijas, kurių pridėtinė vertė dėl temos sudėtingumo būtų buvusi labai nedidelė, buvo organizuotos tikslinės konsultacijos. Šiam klausimui apsvarstyti buvo surengti ekspertų susitikimai ir konferencijos.

Apskritai plačiai sutariama, kad nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą reikia gerinti priimant naują teisėkūros procedūra priimamą priemonę. Ne kartą buvo pabrėžta, kad konfiskavimas yra labai efektyvi kovos su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu priemonė, ir buvo pripažinta, kad veiksmingesnio tarpvalstybinio bendradarbiavimo Europos Sąjungoje ir tarptautiniu lygmeniu poreikis yra padidėjęs.

¹⁷ 2008 m. gruodžio 22 d. Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai [COM(2008) 885 *final* – nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*].

¹⁸ 2010 m. rugpjūčio 23 d. Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai [COM(2010) 428 *final* – nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*].

¹⁹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, pridėdamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje, SWD(2012) 31 *final*.

²⁰ 2013 m. lapkričio mėn. DBB atliktas tyrimas „Nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti nusikalstamu būdu įgytą turtą tarpusavio pripažinimo ES lyginamasis teisės tyrimas“ (angl. *Comparative Law Study of the implementation of mutual recognition of orders to freeze and confiscate criminal assets in the EU*).

Ekspertai ne kartą išreiškė nepasitenkinimą dėl nepakankamo konfiskavimo priemonės naudojimo tarpvalstybiniais atvejais. Jie pabrėžė, kad dabartinė sistema neveikia ir kad pamatiniai sprendimai dėl tarpusavio pripažinimo nėra taikomi. Pavyzdžiui, buvo paminėta, kad dėl nepakankamo tarpvalstybinio bendradarbiavimo teismų lygmeniu nebuvo įmanoma konfiskuoti pajamų iš neteisėtos prekybos narkotikais, kurias narkotikų prekeiviai investavo keliose valstybėse narėse.

Valstybės narės taip pat pripažino, kad nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą reikia gerinti priimant naują teisėkūros procedūra priimamą priemonę.

- **Poveikio vertinimas**

Buvo atliktas ir prie šio pasiūlymo pridedamas poveikio vertinimas²¹, o Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis²². Vadovaujantis šia nuomone, poveikio vertinimas buvo iš dalies pakeistas, siekiant geriau paaiškinti politines šios iniciatyvos aplinkybes ir politinę būtinybę veikti nedelsiant. Buvo pateiktos sistemiskesnės nuorodos į atitinkamas politikos strategijas. Buvo pakeista skirsnio, kuriame apibūdinamos problemos, struktūra, siekiant išaiškinti įvairių problemų svarbą ir aiškiau parodyti, kad dabartinės teisinės sistemos trūkumus visų pirma lemia jos ribotumas. Buvo paaiškinta restitucijos taikymo nukentėjusiesiems ir nukentėjusiųjų žalos atlyginimo klausimo sąveika su kitomis problemomis. Buvo dar labiau patobulintas pagrindinis scenarijus, kuris tikroviškiau atspindi dabartinės nutarimų konfiskuoti ir įšaldyti naudojimo tendencijas. Ataskaitoje paaiškinama, kaip viena politikos galimybė skiriasi nuo kitos (pvz., taikymo sritimi) arba iš dalies viena su kita sutampa (viena kitą apima) (pavyzdžiui, procedūrų optimizavimas ir liudijimų supaprastinimas). Buvo įtrauktos prieš tai atsisakytos galimybės. Be to, ataskaita buvo iš dalies pakeista, siekiant tiksliau apibrėžti įvairių galimybių poveikį. 2016 m. lapkričio 17 d. įvykusio ekspertų susitikimo diskusijos ir išvados buvo įtrauktos į ataskaitą ir visoje ataskaitoje buvo apskritai sistemiškiau pateiktos suinteresuotųjų šalių nuomonės. Galiausiai, remiantis lyginamuoju galimybių vertinimu, jų poveikiu, 2016 m. lapkričio 16 d. įvykusio ekspertų susitikimo išvadamis ir politinėmis galimybėmis įgyvendinti įvairias politikos galimybes, buvo įtraukta tinkamiausia galimybė²³.

Apsvarstytos keturios pagrindinės politikos galimybės: *status quo* išlaikymas (1 galimybė), neįpareigojančios teisės galimybė (2 galimybė) ir dvi su reguliavimu susijusios politikos galimybės (3 ir 4 galimybės). Išlaikant *status quo*, nebūtų imamasi jokių ES lygmens veiksmų, o pasirinkus tris kitas alternatyvias politikos galimybes, būtų nevienodu mastu sustiprinti gebėjimai tarpvalstybiniu pagrindu areštuoti ir konfiskuoti pajamas iš nusikaltimų. Pagal 2 galimybę (su teisėkūra nesusijusių veiksmų / neįpareigojančios teisės) nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimas būtų remiamas, pavyzdžiui, rengiant mokymus ir skleidžiant geriausią patirtį, taip pat skatinant naudoti tarptautines priemones tarpvalstybiniam areštui ir konfiskavimui remti. Tačiau jos tikėtinas poveikis būtų gana nedidelis, o kai kurios ES valstybės narės ir toliau neturėtų galimybes imtis veiksmų dėl tam tikrų kitų valstybių narių prašymų. Pagal 3 ir 4 galimybes (būtiniausių arba išsamiausių su teisėkūra susijusių veiksmų) būtų nustatyti įpareigojimai pripažinti tam tikrus nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti nusikalstamu būdu įgytą turtą ir juos vykdyti. Pagal 3 galimybę būtų reikalaujama pripažinti tik tuos nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti, kurie nustatyti Direktyvoje 2014/42/ES. Pagal 4 galimybę galimi du variantai: 4a galimybė apimtų visų rūšių nutarimus

²¹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

²² http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

²³ Poveikio vertinimo 1 priede išsamiau apibūdinta, kaip pakeistoje poveikio vertinimo redakcijoje buvo atsižvelgta į Reglamentavimo patikros valdybos pastabas.

įšaldyti ir konfiskuoti, kurie priimami vykstant baudžiamajam procesui, įskaitant ir ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą konfiskavimą. Pagal 4b galimybę būtų reikalaujama pripažinti visus nutarimus konfiskuoti, įskaitant nutarimus, priimamus vykstant civiliniam ir administraciniam procesams, jeigu įrodoma, kad turtas yra pajamos iš nusikalstamos veikos.

Valstybės narės pritaria politikos galimybei, pagal kurią būtų priimtas naujas teisės aktas (3, 4a arba 4b galimybė). Tačiau valstybių narių nuomonės apie tai, kokių rūšių priemonės tas teisės aktas turėtų reglamentuoti, yra nevienodos. Dėl 3 galimybės valstybėse narėse nekiltų didelio susirūpinimo, tačiau valstybės narės, kuriose taikoma daugiau konfiskavimo formų, jos nelaikytų pakankama.

Europos Parlamentas pritaria pasiūlymui dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, pagal kurį būtų sustiprintas nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimas.

Komisijos nuomone, tinkamiausia būtų tarpusavio pripažinimo priemonė, kurios taikymo sritis būtų išplėsta, o nuostatos – patobulintos ir pagal jas Europos Sąjungoje būtų užtikrintas platesnis vykstant baudžiamajam procesui priimamų nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti judėjimas (4a galimybė). Ši galimybė leistų išspręsti daugumą nustatytų problemų ir ji taip pat yra teisiškai pagrįsta. Taip pat atrodo, kad ji valstybėms narėms yra labiau priimtina negu priemonė, apimanti administracinį ir civilinį konfiskavimą. Ji taip pat atitinka proporcingumo principą, nes jos taikymo sritis apribota ir ja neviršijama to, kas kas būtina Europos lygmeniu siekiant nustatytų tikslų.

Ekonominis ir socialinis tinkamiausios galimybės poveikis apskritai turėtų būti teigiamas. Nustačius reikalavimą pripažinti įvairesnių rūšių nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti, kitose valstybėse narėse turėtų būti įšaldoma ir konfiskuojama daugiau nusikalstamu būdu įgyto turto. Taigi organizuotų nusikaltėlių pelnas dėl to galiausiai turėtų sumažėti ir iš nusikaltėlių būtų atimta galimybė reinvestuoti savo pelną būsimiems nusikaltimams finansuoti. Didėjant konfiskavimo tikimybei, taip pat didėja atgrasomasis poveikis nusikalstamumui. Dėl to taip pat turėtų sumažėti valstybių narių prarandamos pajamos. Socialinis poveikis apskritai būtų labai teigiamas, nes konfiskuotas nusikalstamu būdu įgytas turtas gali būti grąžintas nukentėjusiesiems, iš kurių jis buvo pavogtas, arba pakartotinai panaudotas viešaisiais arba socialiniais tikslais.

Dėl reikalavimo pripažinti įvairesnių rūšių nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti ir juos vykdyti šiek tiek padidės teisėsaugos ir teisminių institucijų išlaidos. Tačiau tai turėtų su kaupu kompensuoti sustiprinti gebėjimai susigrąžinti pajamas iš nusikaltimų ir atitinkamais atvejais pakartotinai jas panaudoti.

Šis pasiūlymas nepadarys jokio tiesioginio poveikio verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), taip pat labai mažoms įmonėms. Tačiau konfiskuojant nusikalstamu būdu įgytą turtą nusikalstamam verslui yra sunkiau veikti, taigi ilginiui tai turėtų padėti teisėtam verslui, nes sumažėtų konkurencija su neteisėtos veiklos vykdytojais.

• **Pagrindinės teisės**

Įšaldymo ir konfiskavimo priemonėmis gali būti daromas poveikis ES pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) ir Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) ginamoms pagrindinėms teisėms.

Visų pirma, kalbant apie ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą konfiskavimą, Europos Žmogaus Teisių Teismas ne kartą buvo nusprendęs, kad ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstas konfiskavimas, įskaitant civilinį ir administracinį konfiskavimą, ir išplėstinis konfiskavimas atitinka EŽTK 6 straipsnį ir 1 protokolo 1 straipsnį, jeigu laikomasi veiksmingų procesinių garantijų.

EŽTT nustatė, kad perkeliant pareigą įrodyti turto įsigijimo teisėtumą pagrindinės teisės nėra pažeidžiamos, jeigu konkrečiu atveju taikant tokį perkėlimą užtikrinamos tinkamos garantijos ir taip suinteresuotajam asmeniui leidžiama užginčyti šias nuginčijamas prezumpcijas.

Į siūlomą reglamentą įtrauktos tam tikros svarbios garantijos: turi būti paisoma proporcingumo principo, numatyti atsisakymo pripažinti ir vykdyti pagrindai, pagrįsti *ne bis in idem* principo nepaisymu, ir *in absentia* procedūros taisyklės. Be to, turi būti paisoma *bona fide* trečiųjų asmenų teisių, numatyta pareiga suinteresuotosioms šalims pranešti apie nutarimo išaldyti įvykdymą, įskaitant priežastis, dėl kurių tas nutarimas priimtas, ir teisių gynimo priemonės, kuriomis gali būti pasinaudota, ir numatyta valstybių narių pareiga pasirūpinti teisių gynimo priemonėmis vykdančiojoje valstybėje.

Be to, Direktyvos 2014/42/ES 8 straipsnyje išvardytos garantijos, kurias valstybės narės turi užtikrinti dėl nutarimų, patenkančių į tos direktyvos taikymo sritį.

Galiausiai taikytinos visos baudžiamosios teisės procesinės garantijos. Visų pirma tai yra teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, įtvirtinta EŽTK 6 straipsnyje ir Chartijos 47 bei 48 straipsniuose. Taip pat įtraukiami atitinkami ES lygmens teisės aktai, kuriais reglamentuojamos procesinės teisės baudžiamajame procese: Direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese, Direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją apie teises ir kaltinimus ir dėl galimybės susipažinti su bylos medžiaga, Direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą ir teisės susisiekti su giminaičiais suėmimo ir sulaikymo metu, Direktyva 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant bylą teisme aspektų užtikrinimo, Direktyva 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams ir Direktyva 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms.

Šiame pasiūlyme nustatytos priemonės yra suderinamos su pagrindinių teisių reikalavimais, jeigu taikomos proporcingai ir, kaip apibūdinta, papildomos veiksmingomis procesinėmis garantijomis.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis reglamento pasiūlymas nedaro poveikio ES biudžetui. Vienas iš bendrųjų tikslų – atimti iš nusikaltėlių jų neteisėtai įgytą pelną. Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti nukentėjusiųjų patirtos žalos atlyginimą ir padidinti valstybių išdų bei ES pajamas. Juo taip pat siekiama sumažinti bendras dėl sukčiavimo patiriamas išlaidas ir kitas socialines išlaidas. Galiausiai šis pasiūlymas turėtų turėti teigiamą poveikį valstybių narių ir Europos ekonomikai.

5. KITI ASPEKTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Šis reglamentas yra tiesiogiai taikytinas visoje ES. Jį tiesiogiai taikys praktikuojantys teisininkai, todėl kitose valstybėse narėse priimti nutarimai turės būti vykdomi kaip vietos nutarimai ir joms nereikės keisti savo vidaus teisinės sistemos ar darbo metodų.

Reglamentas bus peržiūrimas ir, praėjus penkeriems metams nuo jo taikymo pradžios, Komisija pateiks ataskaitą.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

I skyrius Dalykas, savokų apibrėžtys ir taikymo sritys

1 straipsnis. Dalykas

Šiame reglamento pasiūlyme nustatomos taisyklės, pagal kurias valstybė narė pripažįsta ir vykdo baudžiamajame procese priimtus nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti. Šis reglamentas taikomas visiems nutarimams konfiskuoti, kuriuos teismas priima nagrinėdamas bylą, susijusią su nusikalstama veika, ir visiems nutarimams įšaldyti turtą, kurie priimami siekiant jį prireikus vėliau konfiskuoti. Taigi jis taikomas visų rūšių nutarimams, kuriems taikoma Direktyva 2014/42/ES, taip pat kitų rūšių nutarimams, kurie priimami vykstant baudžiamajam procesui nepriimant galutinio apkaltinamojo nuosprendžio. Šis reglamentas netaikomas nutarimams įšaldyti ir konfiskuoti, kurie priimami vykstant civiliniam arba administraciniam procesams.

Šis reglamentas taikomas visoms nusikalstamoms veikoms. Jo taikymo sritis neapsiriboja tarpvalstybinį pobūdį turinčių ypač sunkių nusikaltimų – vadinamųjų euronusikaltimų – sritimis (kitais negu Direktyvos 2014/42/ES, kuri pagrįsta SESV 83 straipsniu), nes pagal SESV 82 straipsnį (kuriuo pagrįstas šis pasiūlymas) tokio apribojimo nereikalaujama taikyti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimui. Taigi šis pasiūlymas taikomas su nusikaltimais, kuriems taikoma Direktyva 2014/42/ES, susijusių nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti, taip pat nutarimų, susijusių su kitais nusikaltimais, kuriems ta Direktyva netaikoma, tarpusavio pripažinimui.

2 straipsnis. Sąvokų apibrėžtys

2 straipsnyje pateikiamos kelių pasiūlyme vartojamų sąvokų apibrėžtys.

Pasiūlyme nustatomos nutarimo konfiskuoti, nutarimo įšaldyti, turto, pajamų, nusikaltimo priemonių, priimančiosios valstybės, vykdančiosios valstybės, priimančiosios institucijos ir vykdančiosios institucijos apibrėžtys.

Nutarimas konfiskuoti – galutinė teismo dėl nusikalstamos veikos priimta bausmė ar priemonė, kurios pasekmė yra galutinis turto paėmimas. Nutarimas įšaldyti – teismo sprendimas arba teisminės institucijos patvirtintas sprendimas, kuriuo siekiama laikinai užkirsti kelią turto, kuris vėliau prireikus gali būti konfiskuotas, sunaikinimui, pakeitimui, perkėlimui, perleidimui ar disponavimui juo.

Nutarimus įšaldyti priimanti institucija apibrėžiama kitaip negu nutarimus konfiskuoti priimanti institucija. Siekiant atsižvelgti į nacionalinių sistemų įvairovę, apibrėžiant nutarimus įšaldyti priimančią instituciją, taikomas toks pat požiūris, koks yra taikomas Direktyvoje 2014/41/ES. Tais atvejais, kai kompetentinga priimančioji institucija nėra teisėjas, teismas, tyrimą atliekantis teisėjas ar prokuroras, prieš perduodant nutarimą įšaldyti jį turi patvirtinti teisėjas, teismas, tyrimą atliekantis teisėjas arba prokuroras.

Priimančiosios ir vykdančiosios institucijų apibrėžtys turi būti skaitomos kartu su 27 straipsniu, pagal kurį valstybės narės Komisijai turi pranešti apie kompetentingas priimančiąsias ir vykdančiąsias institucijas.

3 straipsnis. Nusikalstamos veikos

Nusikaltimų, su kuriais susijusių nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti negali būti atsisakyta tarpusavyje pripažinti ir vykdyti remiantis abipusiu baudžiamumu, sąrašas yra toks pat, kaip ir sąrašas, pateiktas kitose tarpusavio pripažinimo priemonėse; yra tik viena išimtis: sąrašo y punkte dabar atsižvelgiama į galiojančius bendrus būtiniausius kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu reikalavimus (Pamatinis sprendimas 2001/413/TVR).

Abipusio baudžiamumo taisyklė negali būti taikoma į sąrašą įtrauktiems nusikaltimams, už kuriuos priimančiojoje valstybėje baudžiama bent trejų metų laisvės atėmimo bausme. Tais atvejais, kai nusikaltimai nėra įtraukti į šį sąrašą, pripažinti nutarimą įšaldyti arba konfiskuoti

gali būti atsisakyta, jeigu nusikaltimas, su kuriuo susijęs tas nutarimas, pagal vykdančiosios valstybės teisės aktus nelaikomas nusikalstama veika.

II skyrius. Nutarimų konfiskuoti perdavimas, pripažinimas ir vykdymas

4–7 straipsniai. Nutarimų konfiskuoti perdavimas

Šiuose straipsniuose nustatomas nutarimų konfiskuoti perdavimo mechanizmas. Pasiūlyme nustatyta galimybė vienai kompetentingai nacionalinei institucijai nutarimą konfiskuoti tiesiogiai perduoti kitai kompetentingai nacionalinei institucijai, tačiau taip pat numatyta galimybė pasinaudoti centrinių institucijų pagalba. Paašškintos taisyklės, kaip nustatyti kompetentingą vykdančiąją instituciją ir kaip nutarimą konfiskuoti galima perduoti daugiau negu vienai valstybei narei.

Iš esmės nutarimas konfiskuoti vienu metu gali būti perduodamas tik vienai vykdančiajai valstybei. Tačiau 5 straipsnyje nustatytos tam tikros išimtys. Jeigu tame nutarime nurodyti turto vienetai yra skirtingose vykdančiosiose valstybėse arba jeigu nutarimui vykdyti veiksmų turi būti imtasi daugiau nei vienoje vykdančiojoje valstybėje, priimančioji institucija nutarimą gali perduoti daugiau negu vienai vykdančiajai valstybei. Priimančioji institucija su pinigų suma susijusį nutarimą kelioms vykdančiosioms valstybėms taip pat gali perduoti tuo atveju, jeigu atitinkamas turtas nebuvo įšaldytas arba jeigu tikėtina, kad turto, kuris gali būti susigrąžintas priimančiojoje valstybėje ir kurioje nors vienoje vykdančiojoje valstybėje, nepakaks visai nutarime nurodytai sumai padengti.

Priimančiajai valstybei perduodant nutarimą konfiskuoti, tos valstybės kompetencija pačiai vykdyti nutarimą nėra ribojama. Taip pat nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad vykdant nutarimą nebūtų viršyta tame nutarime nurodyta didžiausia suma.

Prie nutarimo konfiskuoti turi būti pridedamas šio pasiūlymo priede pateikiamas standartinis liudijimas. Liudijimas turi būti išverstas į vykdančiosios valstybės oficialią kalbą.

8 straipsnis. Nutarimų konfiskuoti pripažinimas ir vykdymas

Vykdančioji institucija, nereikalaudama jokių papildomų formalumų, turi pripažinti nutarimą konfiskuoti ir turi imtis būtinų priemonių, kad jis būtų vykdomas tokiu pat būdu, kaip ir kurios nors tos vykdančiosios valstybės institucijos priimtas nutarimas konfiskuoti, išskyrus atvejus, kai ji remiasi vienu iš atsisakymo pripažinti ar vykdyti arba pripažinimo ar vykdymo atidėjimo pagrindų. Nustatomos išsamios taisyklės dėl galimybės konfiskuoti kitokios nei nutarime konfiskuoti nurodytos rūšies turtą.

9 straipsnis. Nutarimų konfiskuoti nepripažinimo ir nevykdymo pagrindai

9 straipsnyje nustatomas išsamus nutarimų konfiskuoti nepripažinimo ir nevykdymo pagrindų, kuriais remdamasi vykdančioji institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti nutarimą konfiskuoti, sąrašas. Šis sąrašas gerokai skiriasi nuo sąrašo, pateikto 2006 m. pamatiniame sprendime. Kai kurie atsisakymo pagrindai yra tokie pat, pavyzdžiui, *ne bis in idem* principu pagrįstas pagrindas arba pagrindas, pagrįstas imunitetu arba privilegija. Tačiau atsisakymo pagrindai, susiję su nutarimo konfiskuoti rūšimi (pvz., išplėstinio konfiskavimo), į šį pasiūlymą nebuvo įtraukti, taigi tarpusavio pripažinimo sistema yra gerokai išplečiama ir sustiprinama.

Atsisakymo pagrindas, grindžiamas teise dalyvauti teismo posėdyje, taikomas tik teismo posėdžiams, po kurių priimami su galutiniu apkaltinamuoju nuosprendžiu susiję nutarimai konfiskuoti, o ne procesams, po kurių priimami ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįsti nutarimai konfiskuoti.

10 straipsnis. Nutarimų konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo terminai

Šiame straipsnyje nustatomi nutarimų konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo terminai, taigi jo nauda didesnė, palyginti su 2006 m. pamatiniu sprendimu, kuriame nenustatyta jokių terminų. Kitaip negu įšaldymas, kuris turi būti atliekamas per labai trumpą laiką, konfiskavimas gali būti vykdomas per ilgesnį laiką. Vis dėlto taikant 2006 m. pamatinį sprendimą įgyta patirtis parodė, kad siekiant užtikrinti tarpvalstybinių procedūrų veiksmingumą reikia nustatyti aiškius terminus.

Sprendimui dėl nutarimo konfiskuoti pripažinimo ir sprendimui dėl jo vykdymo atskirai nustatomi skirtingi terminai. Visų pirma, vykdančioji institucija sprendimą dėl nutarimo konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo turi priimti kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 30 dienų nuo nutarimo konfiskuoti gavimo dienos. Antra, vykdančioji institucija konfiskavimą turi vykdyti nedelsdama ir jį įvykdyti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sprendimo pripažinti nutarimą konfiskuoti ir jį vykdyti priėmimo dienos.

Konkrečiais atvejais, kai vykdančioji institucija negali laikytis terminų, ji turi nedelsdama apie tai pranešti priimančiajai institucijai.

11 straipsnis. Nutarimų konfiskuoti vykdymo atidėjimas

Šiame straipsnyje pateikiama standartinė tarpusavio pripažinimo priemonių formuluotė, pagal kurią suteikiama galimybė atidėti nutarimo konfiskuoti pripažinimą ar jo vykdymą. Vykdančioji institucija gali atidėti nutarimo konfiskuoti vykdymą, jeigu yra rizika, kad galėtų būti pakenkta vykstančiam nusikalstamos veikos tyrimui, arba rizika, kad bendra suma gali viršyti nutarime nurodytą sumą, arba tais atvejais, kai pagal 33 straipsnį buvo pasinaudota teisių gynimo priemonėmis.

12 straipsnis. Galimybės vykdyti nutarimą konfiskuoti nebuvimas

Gali būti atvejų, kai vykdančiajai institucijai gali būti neįmanoma įvykdyti nutarimo konfiskuoti. Tokiais atvejais vykdančioji institucija turi nedelsdama apie tai pranešti priimančiajai institucijai. Jeigu įmanoma, nutarimas gali būti įvykdytas panaudojant kitą turtą.

III skyrius. Nutarimų įšaldyti perdavimas, pripažinimas ir vykdymas

13 straipsnis. Nutarimo įšaldyti priėmimo ir perdavimo sąlygos

Šiame straipsnyje nustatomos nutarimo įšaldyti priėmimo ir perdavimo sąlygos siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingumo principo. Šiame straipsnyje pasiūlymas suderinamas su Direktyvos 2014/41/ES 6 straipsniu, taigi užtikrinama, kad įšaldymui įrodymų tikslais ir įšaldymui paskesnio konfiskavimo tikslais būtų taikomos tokios pat sąlygos. Vykdančioji institucija nutarimą turi įvykdyti per 19 straipsnyje nustatytą laiką, tačiau tuo atveju, jeigu ji turi pagrindo manyti, kad šios sąlygos neįvykdytos, pripažinusi nutarimą ir jį įvykdžiusi, ji gali konsultuotis su priimančiąja institucija.

14 straipsnis. Nutarimų įšaldyti perdavimas

Nutarimą įšaldyti viena kompetentinga nacionalinė institucija turi tiesiogiai perduoti kitai kompetentingai nacionalinei institucijai, tačiau taip pat leidžiama pasinaudoti centrinių institucijų pagalba. Paaiškintos taisyklės, kaip nustatyti kompetentingą vykdančiąją instituciją. Prie nutarimo įšaldyti turi būti pridedamas prašymas dėl nutarimo konfiskuoti vykdymo užtikrinimo arba jame turi būti pateiktas nurodymas, kad turtas turi likti vykdančiojoje valstybėje, kol bus pateiktas konfiskavimo prašymas, ir nurodoma numatoma data, kada toks prašymas turi būti pateiktas. Priimančioji institucija vykdančiajai institucijai taip pat turi pranešti apie visas jai žinomas suinteresuotąsias šalis, įskaitant *bona fide* trečiuosius asmenis, kurioms tas nutarimas įšaldyti daro poveikį.

15 straipsnis. Nutarimo įšaldyti perdavimas vienai ar daugiau vykdančiųjų valstybių

Iš esmės nutarimas įšaldyti vienu metu gali būti perduodamas tik vienai valstybei narei. Šiame straipsnyje nustatomos taisyklės, kaip nutarimą įšaldyti galima perduoti daugiau negu vienai valstybei narei. Šios taisyklės yra labai panašios į nutarimų konfiskuoti perdavimo taisykles.

Jeigu nutarime nurodyti turto vienetai yra skirtingose vykdančiosiose valstybėse arba jeigu nutarimui vykdyti veiksmų turi būti imtasi daugiau nei vienoje vykdančiojoje valstybėje, priimančioji institucija nutarimą gali perduoti daugiau negu vienai vykdančiajai valstybei. Priimančioji institucija su pinigų suma susijusį nutarimą kelioms vykdančiosioms valstybėms taip pat gali perduoti tuo atveju, jeigu tikėtina, kad turto, kuris gali būti įšaldytas priimančiojoje valstybėje ir kurioje nors vienoje vykdančiojoje valstybėje, nepakaks visai tame nutarime nurodytai sumai padengti.

16 straipsnis. Nutarimo įšaldyti forma

Pasiūlyme numatoma supaprastinta tvarka, nes jame nustatoma standartinė nutarimo įšaldyti priėmimo forma. Taigi ši forma nėra liudijimas, kuris pridedamas prie atskiro sprendimo. Tarpusavio pripažinimo tvarka supaprastinama, nes 2003 m. pamatiniame sprendime dėl nutarimų įšaldyti tarpusavio pripažinimo buvo reikalaujama prie nacionalinio nutarimo įšaldyti pridėti liudijimą. Vietoj to pasiūlymo B priede pateikiama standartinė nutarimo įšaldyti forma, kurią priimančioji institucija turi užpildyti, pasirašyti, patvirtinti, kad jos turinys tikslus ir teisingas, ir išversti ją į vykdančiosios valstybės oficialią kalbą. Šis požiūris atitinka požiūrį, kurio laikomasi Direktyvoje 2014/41/ES.

17 straipsnis. Nutarimų įšaldyti pripažinimas ir vykdymas

Vykdančioji institucija, nereikalaudama jokių papildomų formalumų, turi pripažinti nutarimą įšaldyti ir turi imtis būtinų priemonių jam vykdyti, išskyrus atvejus, kai ji remiasi vienu iš atsisakymo jį pripažinti ir vykdyti arba vienu iš jo pripažinimo ir vykdymo atidėjimo pagrindų.

18 straipsnis. Nutarimų įšaldyti nepripažinimo ir nevykdymo pagrindai

Atsisakymo pripažinti ir vykdyti pagrindai yra panašūs į atsisakymo pripažinti ir vykdyti nutarimus konfiskuoti pagrindus, nors yra tam tikrų aiškių netaikytinų išimčių.

19 straipsnis. Nutarimų įšaldyti pripažinimo ir vykdymo terminai

Įšaldymą, kaip atsargumo priemonę, reikia vykdyti skubiai ir pripažinimo bei vykdymo terminai turi būti trumpi. Dėl šios priežasties siūlomame reglamente nustatomi aiškūs terminai. Palyginti su 2003 m. pamatiniu sprendimu, kuriame nebuvo nustatyta jokių aiškių terminų, tai yra svarbus patobulinimas.

Sprendimui dėl nutarimo įšaldyti pripažinimo, nutarimo vykdymui ir pranešimo priimančiajai institucijai teikimui atskirai nustatomi trys skirtingi terminai. Siekiant užtikrinti, kad vykdančioji valstybė nutarimą pripažintų ir įvykdytų, o rezultatą priimančiajai institucijai praneštų skubiai ir taip pat sparčiai bei teikiant tokį pat prioritetą, kaip ir panašiose nacionalinėse bylose, nustatomi trumpi terminai. Be to, vykdančioji institucija turi visapusiškai atsižvelgti į nutarime įšaldyti nurodytus konkrečius reikalavimus, kaip antai dėl nedelstino įšaldymo būtinybės ar konkrečios įšaldymo datos.

Pirma, vykdančioji institucija sprendimą dėl nutarimo įšaldyti pripažinimo ir vykdymo turi priimti kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 24 valandas nuo nutarimo įšaldyti gavimo.

Antra, vykdančioji institucija įšaldymą turi vykdyti nedelsdama, jį įvykdyti ne vėliau kaip per 24 valandas po to, kai priima sprendimą pripažinti nutarimą įšaldyti ir jį vykdyti, ir nedelsdama pranešti priimančiajai institucijai apie savo sprendimą.

Tais atvejais, kai vykdančioji institucija remiasi kuriuo nors atsisakymo pripažinti ir vykdyti arba pripažinimo ir vykdymo atidėjimo pagrindu, šie griežti terminai negali būti taikomi. Taigi pasiūlyme paaiškinama, kad tokiais atvejais vykdančioji institucija turi veikti nedelsdama.

Be šių terminų, 25 straipsnyje nurodomas 3 dienų laikotarpis, per kurį vykdančioji institucija priimančiajai institucijai turi pranešti apie priemones, kurių imtasi.

20 straipsnis. Nutarimo įšaldyti vykdymo atidėjimas

Šiame straipsnyje pateikiama tarpusavio pripažinimo priemonėse nurodoma standartinė formulė, kuria suteikiama galimybė atidėti nutarimo įšaldyti pripažinimą ar jo vykdymą. Vykdančioji valstybė gali atidėti nutarimo įšaldyti vykdymą, jeigu yra rizika, kad galėtų būti pakenkta vykstantiems tyrimams, arba turtui jau taikomas koks nors nutarimas įšaldyti, arba turtui taikomas nutarimas įšaldyti, vykdančiojoje valstybėje priimtas nagrinėjant kitą baudžiamąją bylą. Vykdančioji institucija turi nedelsdama pranešti priimančiajai institucijai apie nutarimo įšaldyti vykdymo atidėjimą ir, kai tik atidėjimo pagrindas išnyksta, turi nedelsdama įvykdyti nutarimą ir pranešti apie tai priimančiajai institucijai.

21 straipsnis. Pareiga informuoti suinteresuotąją šalį

Įvykdžiusi nutarimą įšaldyti, vykdančioji institucija, deramai atsižvelgdama į 22 straipsnyje nustatytas konfidencialumo taisykles, apie savo sprendimą turi pranešti asmeniui, kurio atžvilgiu buvo priimtas tas nutarimas įšaldyti, ir visoms suinteresuotosioms šalims. Tai atitinkamiems asmenims leis pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis nekeliant grėsmės įšaldymui.

22 straipsnis. Konfidencialumas

Daugumoje nutarimų įšaldyti pateikiama informacija, kuri, siekiant apsaugoti tyrimą, turi būti saugoma. Šis straipsnis parengtas remiantis Direktyvos 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio 19 straipsniu ir jame numatoma priimančiosios ir vykdančiosios institucijų pareiga užtikrinti tyrimo konfidencialumą. Jeigu vykdančioji institucija negali laikytis konfidencialumo reikalavimo, ji turi nedelsdama apie tai pranešti priimančiajai institucijai.

23 straipsnis. Nutarimų įšaldyti trukmė

Iš esmės turtas turėtų būti įšaldytas tol, kol priimančioji valstybė priima galutinį sprendimą konfiskuoti arba panaikinti turto įšaldymą. Tačiau gali būti atvejų, kai įšaldymas nebeatrodo pagrįstas arba jo trukmė atrodo pernelyg ilga. Šiame straipsnyje nustatomos taisyklės dėl laikotarpio, kuriuo turtas bus įšaldytas, apribojimo po vykdančiosios ir priimančiosios institucijų konsultacijos. Nenustatoma jokių absoliučių laiko ribų, nes, atsižvelgiant į tyrimų ir teismo procesų trukmę, gali būti pagrįsta taikyti ilgą įšaldymo laikotarpį. Jeigu priimančioji institucija per 6 savaites nenurodo priežasčių, dėl kurių nesutinka su vykdančiosios institucijos pasiūlytu apribojimu, vykdančioji institucija gali panaikinti nutarimą įšaldyti.

24 straipsnis. Galimybės vykdyti nutarimą įšaldyti nebuvimas

Jeigu nutarimo įšaldyti neįmanoma įvykdyti, nes turtas jau yra konfiskuotas, dingęs, sunaikintas, jo negalima rasti nurodytoje vietoje arba vieta nurodyta nepakankamai tiksliai, vykdančioji institucija turi nedelsdama apie tai pranešti priimančiajai institucijai.

25 straipsnis. Ataskaitų teikimas

Šiame straipsnyje nustatomas 3 dienų laikotarpis, per kurį vykdančioji institucija turi pranešti apie priemones, kurių buvo imtasi, ir nutarimo įšaldyti vykdymo rezultatus.

IV skyrius. Bendrosios nuostatos

Šiame skyriuje pateikiamos bendrosios ir nutarimų įšaldyti, ir nutarimų konfiskuoti tarpusavio pripažinimo taisyklės.

26 straipsnis. Vykdimui taikoma teisė

Pripažinusi nutarimą įšaldyti arba konfiskuoti, vykdančioji valstybė yra kompetentinga priimti priemones ir užtikrinti jų vykdymą savo teritorijoje. Sprendimo vykdymo užtikrinimui taikoma vykdančiosios valstybės teisė, įskaitant taisykles dėl garantijų, taikomų tais atvejais, kai vykdančiojoje valstybėje priimami sprendimai, susiję su nutarimu įšaldyti arba nutarimu konfiskuoti.

Juridinio asmens atžvilgiu priimtas nutarimas įšaldyti arba nutarimas konfiskuoti turi būti vykdomas net ir tuo atveju, jeigu vykdančioji valstybė nepripažįsta juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės principo.

Vykdančioji valstybė negali nustatyti jokių įšaldymui ir konfiskavimui alternatyvių priemonių, išskyrus numatytąsias pasiūlymo 8 straipsnyje, nebent priimančioji valstybė su tuo sutiktų.

27 straipsnis. Pranešimas kompetentingoms institucijoms

Valstybės narės Komisijai privalo pranešti apie kompetentingas priimančiąją ir vykdančiąją institucijas, apibrėžtas 2 straipsnio 8 ir 9 dalyse. Be to, valstybės narės gali paskirti vieną ar daugiau centrinių institucijų atsakingomis už administracinį perdavimą ir gavimą. Komisija užtikrins, kad su šia informacija galėtų susipažinti visos valstybės narės ir Taryba.

28 straipsnis. Ryšių palaikymas

Šis straipsnis yra susijęs su kompetentingų institucijų tarpusavio ryšių palaikymu, kol vyksta tarpusavio pripažinimo procedūra. Be konkrečių pareigų, nustatytų atskiruose šio pasiūlymo straipsniuose, nustatoma kompetentingų institucijų bendro pobūdžio pareiga prireikus konsultuotis, kol vyksta tarpusavio pripažinimo procedūra.

29 straipsnis. Keli nutarimai

Jeigu to paties asmens atžvilgiu priimami du ar daugiau su pinigų suma susijusių nutarimų ir jeigu nėra pakankamai lėšų, kad būtų galima įvykdyti visus šiuos nutarimus, arba jeigu konkretus turto vienetas nurodomas keliuose nutarimuose, vykdančioji valstybė, tinkamai atsižvelgdama į aplinkybes, įskaitant nukentėjusiųjų interesus, įšaldyto turto naudojimą, atitinkamų nutarimų datas ir jų perdavimo datas ir prireikus santykinį nusikaltimo sunkumą ir jo padarymo vietą, turi nuspręsti, kuris arba kurie iš šių nutarimų turi būti įvykdyti.

30 straipsnis. Vykdomo nutraukimas

Priimančioji institucija vykdančiajai institucijai turi nedelsdama pranešti apie bet kokią sprendimą arba priemonę, dėl kurios nutarimas tampa nevykdytinu arba iš vykdančiosios valstybės turi būti atsiimtas dėl bet kurios kitos priežasties.

31 straipsnis. Įšaldyto ir konfiskuoto turto administravimas ir disponavimas šiuo turtu

Vykdančioji valstybė administruoja įšaldytą arba konfiskuotą turtą prieš jo galutinį perdavimą, siekdama užkirsti kelią jo vertės sumažėjimui.

Šiame straipsnyje išsamiau paaiškinamos disponavimo konfiskuotu turtu taisyklės. Tame straipsnyje deramai atsižvelgta į nukentėjusiojo teisę į žalos atlyginimą ir restituciją, nes jame užtikrinama, kad nukentėjusiojo teisė į žalos atlyginimą ir restituciją yra viršesnė negu valstybių interesai. Pirma, jame numatoma, kad sprendimą dėl žalos atlyginimo ar restitucijos atitinkanti suma nukentėjusiojo patirtos žalos atlyginimo arba restitucijos tikslais atiteks priimančiajai valstybei. Antra, jeigu priimančiojoje valstybėje vykdoma procedūra dėl

nukentėjusiojo patirtos žalos atlyginimo arba restitucijos, vykdančioji valstybė turi sustabdyti konfiskuoto turto perleidimą, kol vykdančiajai institucijai bus pranešta apie priimtą sprendimą. Tai yra svarbi ES teisinės sistemos naujovė, nes nė viename iš dviejų pamatinių sprendimų nėra jokių su nukentėjusiais susijusių nuostatų. Šiomis nuostatomis užtikrinama, kad nukentėjusieji nepraranda savo teisių tais atvejais, kai turtas yra kitose valstybėse narėse; tačiau šiomis nuostatomis nenustatoma jokių naujų nukentėjusiųjų teisių, jeigu tokios teisės nėra nustatytos nacionalinėje teisėje.

Jeigu nesusitariama kitaip ir taip pat atsižvelgiant į būtinybę pagal Direktyvą 2010/24/ES teikti pagalbą vykdant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, taikomos šios taisyklės, kurios buvo parengtos remiantis Pamatiniame sprendime 2006/783/TVR nustatyta valstybių narių tarpusavio lygybės taisykle: jeigu nutarime konfiskuoti nurodyta suma yra mažesnė nei 10 000 EUR, ši suma atitenka vykdančiajai valstybei. Jeigu suma yra didesnė, 50 proc. konfiskuoto turto perduodama priimančiajai valstybei grynaisiais pinigais arba jai atitenka visas turtas, jeigu jis, vykdančiajai valstybei sutikus, perduodamas natūra. Jeigu šių taisyklių neįmanoma taikyti, turtu disponuojama kitokiu būdu pagal vykdančiosios valstybės teisę.

32 straipsnis. Išlaidos

Tais atvejais, kai išlaidos atsiranda vykdančiosios valstybės teritorijoje, jas turi dengti ta valstybė, o visais kitais atvejais – priimančioji valstybė. Jeigu vykdančioji valstybė patyrė didelių ar išimtinių išlaidų, ji priimančiajai valstybei gali pasiūlyti pasidalyti tas išlaidas.

33 straipsnis. Teisių gynimo nuo pripažinimo ir vykdymo priemonės vykdančiojoje valstybėje

Šiuo straipsniu nustatoma teisių gynimo priemonė, kuria vykdančiojoje valstybėje gali būti pasinaudota ginčijant nutarimo išaldyti arba konfiskuoti pripažinimą ir vykdymą. Bet kuri suinteresuotoji šalis, įskaitant *bona fide* trečiuosius asmenis, gali pareikšti ieškinį vykdančiosios valstybės teisme, kad apsaugotų savo teises pagal tos valstybės teisę. Ieškinys pagal vykdančiosios valstybės teisę gali turėti stabdomąjį poveikį. Tačiau materialinės priežastys baudžiamojoje byloje priimti nutarimą konfiskuoti negali būti ginčijamos vykdančiosios valstybės teisme.

34 straipsnis. Žalos atlyginimas

Priimančioji valstybė privalo atlyginti bet kokią pinigų sumą, kuri, įvykdžius nutarimą, buvo sumokėta bet kuriai šaliai kaip žalos atlyginimas, išskyrus atvejus, kai tokia atsakomybė atsiranda išimtinai dėl vykdančiosios valstybės veiksmų.

35 straipsnis. Statistiniai duomenys

Šis straipsnis susijęs su valstybių narių pareiga iš atitinkamų institucijų reguliariai rinkti išsamius statistinius duomenis apie nutarimų išaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą ir juos kaupti. Surenkami statistiniai duomenys bus kasmet siunčiami Komisijai. Kadangi šiuo metu nėra išsamių duomenų apie nutarimų išaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą, ši pareiga, regis, yra būtina, kad būtų galima išsamiai vertinti šiuo reglamentu nustatyto mechanizmo veikimą.

V skyrius. Baigiamosios nuostatos

36 straipsnis. Liudijimo ir formos pakeitimai

Šio pasiūlymo I ir II prieduose nustatytas standartinis liudijimas ir forma turėtų būti naudinga priemonė siekiant supaprastinti ir kuo labiau paspartinti nutarimų išaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą ir vykdymą. Dėl šios priežasties ateityje būtina turėti galimybę kuo greičiau spręsti nustatytas su liudijimo ir formos turiniu susijusias problemas. Dviejų priedų keitimas taikant sudėtingą visavertę teisėkūros procedūrą neatitinka šio reikalavimo. Taigi 37

straipsnyje nustatoma spartesnė ir lankstesnė keitimo priimant deleguotuosius aktus procedūra.

37 straipsnis. Įgaliojimų delegavimas

Šiuo straipsniu nustatomos sąlygos, pagal kurias Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų atliekami būtini prie pasiūlymo pridedamo liudijimo ir formos pakeitimai. Jame nustatoma standartinė tokių deleguotųjų aktų priėmimo procedūra.

38 straipsnis. Nuostata dėl peržiūros

Ataskaitą apie šio siūlomo reglamento taikymą Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks praėjus penkeriems metams nuo jo įsigaliojimo dienos.

39 straipsnis. Pakeitimas

Šiuo reglamentu valstybėse narėse, kurioms jis yra privalomas, bus pakeisti pamatiniai susitarimai 2003/577/TVR ir 2006/783/TVR. Pamatiniai sprendimai 2003/577/TVR ir 2006/783/TVR ir toliau bus taikomi toms valstybėms narėms, kurioms šis reglamentas nėra privalomas.

40 straipsnis. Įsigaliojimas ir taikymas

Siūlomas reglamentas įsigalios dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Oficialiajame leidinyje*. Paskui reglamentas bus taikomas nuo įsigaliojimo datos praėjus šešiams mėnesiams, išskyrus 27 straipsnį, kuris bus taikomas nuo reglamento įsigaliojimo dienos.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 82 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga yra užsibrėžusi tikslą puoselėti ir plėtoti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę;
- (2) teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose Sąjungoje grindžiamas nuosprendžių ir teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principu, kuris nuo 1999 m. spalio 15 ir 16 d. Tamperėje įvykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo visuotinai laikomas Sąjungoje vykdomo teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose pagrindu;
- (3) nusikaltimo priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymas ir konfiskavimas yra vienos veiksmingiausių kovos su nusikalstamumu priemonių. Europos Sąjunga yra įsipareigojusi užtikrinti, kad nusikalstamu būdu įgytas turtas būtų veiksmingiau nustatomas, konfiskuojamas ir pakartotinai panaudojamas²⁴;
- (4) kadangi nusikalstamumas dažnai būna tarptautinio pobūdžio, siekiant areštuoti pajamas iš nusikaltimų ir nusikaltimo priemonės ir jas konfiskuoti, būtinas veiksmingas tarpvalstybinis bendradarbiavimas;
- (5) dabartinę Sąjungos teisinę sistemą, susijusią su nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimu, sudaro 2003 m. liepos 22 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2003/577/TVR dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje²⁵ ir 2006 m. spalio 6 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti²⁶;
- (6) iš Komisijos ataskaitų apie pamatinių sprendimų 2003/577/TVR ir 2006/783/TVR įgyvendinimą matyti, kad galiojanti nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo tvarka nėra visiškai veiksminga. Dabartinės priemonės valstybėse narėse nebuvo vienodai įgyvendintos ir nėra jose vienodai taikomos, dėl to tarpusavio pripažinimo mastas yra nepakankamas;

²⁴ Stokholmo programa „Atvira ir saugi Europa piliečių labai ir saugumui“, OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

²⁵ OL L 196, 2003 8 2, p. 45.

²⁶ OL L 328, 2006 11 21, p. 59.

- (7) teisinė Sąjungos nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo sistema nebuvo pritaikyta prie naujausių teisės aktų pokyčių Sąjungos ir nacionalinių lygmenimis. Visų pirma, Direktyvoje 2014/42/ES²⁷ nustatytos bendros būtiniausios turto įšaldymo ir konfiskavimo taisyklės. Šios bendros būtiniausios taisyklės yra susijusios su pajamų iš nusikaltimų ir nusikaltimo priemonių konfiskavimu, be kita ko, įtariamąjo arba kaltinamojo ligos ar slaptystosi atvejais, kai baudžiamasis procesas pradėtas dėl nusikalstamos veikos, taip pat su išplėstiniu konfiskavimu ir konfiskavimu iš trečiųjų asmenų. Tos bendros būtiniausios taisyklės taip pat yra susijusios su turto įšaldymu siekiant jį prireikus vėliau konfiskuoti. Konfiskavimo ir įšaldymo rūšims, kurioms taikoma Direktyva 2014/42/ES, turėtų būti taikoma ir teisinė tarpusavio pripažinimo sistema;
- (8) priimdami Direktyvą 2014/42/ES, Europos Parlamentas ir Taryba pareiškė, kad įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje sistemos veiksmingumas yra neatsiejamai susijęs su veiksmingu nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimu. Atsižvelgdami į poreikį įdiegti išsamią pajamų iš nusikaltimų ir nusikaltimo priemonių įšaldymo ir konfiskavimo sistemą, Europos Parlamentas ir Taryba Komisiją paragino pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo;
- (9) Europos saugumo darbotvarkėje²⁸ Komisija pažymėjo, kad teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose priklauso nuo efektyvių tarpvalstybinių priemonių ir kad nuosprendžių bei teismo sprendimų tarpusavio pripažinimas yra svarbus saugumo sistemos elementas. Komisija taip pat priminė, kad reikia pagerinti nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą;
- (10) savo komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai dėl kovos su teroristų finansavimu stiprinimo veiksmų plano²⁹ Komisija pabrėžė, jog reikia užtikrinti, kad terorizmą finansuojantys nusikaltėliai netektų savo turto. Siekiant nutraukti organizuoto nusikalstamumo veiklą, kuria finansuojamas terorizmas, būtina iš tų nusikaltėlių atimti nusikalstamu būdu įgytą turtą. Todėl būtina užtikrinti, kad visų rūšių nutarimai įšaldyti ir konfiskuoti būtų kuo labiau vykdomi visoje Sąjungoje taikant tarpusavio pripažinimo principą;
- (11) siekiant užtikrinti veiksmingą nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimą, tų nutarimų pripažinimo ir vykdymo taisyklės turėtų būti nustatytos teisiškai privalomu ir tiesiogiai taikytinu Sąjungos teisės aktu;
- (12) svarbu palengvinti nutarimų įšaldyti turtą ir jį konfiskuoti tarpusavio pripažinimą ir vykdymą nustatant taisykles, pagal kurias valstybė narė būtų įpareigojama pripažinti ir savo teritorijoje įvykdyti vykstant baudžiamajam procesui kitos valstybės narės priimtus nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti;
- (13) šis reglamentas turėtų būti taikomas visiems nutarimams konfiskuoti, kuriuos teismas priima dėl nusikalstamos veikos, ir visiems nutarimams įšaldyti turtą, kurie priimami siekiant jį prireikus vėliau konfiskuoti. Taigi jis turėtų būti taikomas visų rūšių nutarimams, kuriems taikoma Direktyva 2014/42/ES, taip pat kitų rūšių nutarimams, kurie priimami vykstant baudžiamajam procesui nepriimant galutinio apkaltinamojo

²⁷ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje (OL L 127, 2014 4 29, p. 39).

²⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos saugumo darbotvarkė“, COM(2015) 185 *final*.

²⁹ COM(2016) 50 *final*.

nuosprendžio. Šis reglamentas neturėtų būti taikomas nutarimams įšaldyti ir konfiskuoti, kurie priimami vykstant civiliniam arba administraciniam procesui;

- (14) šis reglamentas turėtų būti taikomas nutarimams konfiskuoti ir įšaldyti, susijusiems su nusikaltimais, kuriems taikoma Direktyva 2014/42/ES, taip pat nutarimams, susijusiems su kitais nusikaltimais. Taigi nusikaltimų požiūriu neturėtų būti apsiribojama tarpvalstybinį pobūdį turinčių ypač sunkių nusikaltimų sritimis, nes pagal SESV 82 straipsnį tokio apribojimo nereikalaujama taikyti priemonėms, kuriomis nustatomos teismo sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo užtikrinimo taisyklės ir procedūros;
- (15) tarpusavio pripažinimo principu ir skubiu teismo sprendimų vykdymu grindžiamas valstybių narių bendradarbiavimas suponuoja pasitikėjimą, kad nutartys, kurios turi būti pripažįstamos ir vykdomos, bus visada priimanamos laikantis teisėtumo, subsidiarumo ir proporcingumo principų. Tai taip pat suponuoja, kad bus išsaugomos šalims arba *bona fide* suinteresuotiesiems tretiesiems asmenims suteiktos teisės;
- (16) šiuo reglamentu nekeičiama pareiga gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, įtvirtintus ES sutarties 6 straipsnyje;
- (17) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje (EŽTK) pripažintų principų. Šis reglamentas turėtų būti taikomas laikantis tų teisių ir principų;
- (18) šis reglamentas turėtų būti taikomas atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2010/64/ES³⁰, 2012/13/ES³¹, 2013/48/ES³², 2016/343³³, 2016/800³⁴ ir 2016/1919³⁵, kurios yra susijusios su procesinėmis teisėmis baudžiamajame procese;
- (19) užtikrinant pagarbą pagrindinėms teisėms, nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti perdavimo, pripažinimo ir vykdymo taisyklėmis turėtų būti užtikrinama, kad nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo procesas būtų veiksmingas;
- (20) šiuo tikslu priimančioji institucija nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti turėtų tiesiogiai perduoti vykdančiajai institucijai arba, atitinkamais atvejais, centrinei institucijai;
- (21) nutarimas konfiskuoti turėtų būti perduodamas kartu su standartiniu liudijimu;
- (22) vykdančioji institucija nutarimą konfiskuoti turėtų pripažinti nereikalaudama jokių papildomų formalumų ir turėtų imtis būtinų priemonių jam vykdyti. Sprendimas dėl

³⁰ 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese (OL L 280, 2010 10 26, p. 1).

³¹ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012 6 1, p. 1).

³² 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013 11 6, p. 1).

³³ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo (OL L 65, 2016 3 11, p. 1).

³⁴ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji (OL L 132, 2016 5 21, p. 1).

³⁵ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms (OL L 297, 2016 11 4, p. 1).

nutarimo konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo turėtų būti priimamas, o konfiskavimas turėtų būti vykdomas taip pat sparčiai ir teikiant tokį pat prioritetą, kaip ir panašioje nacionalinėje byloje. Siekiant užtikrinti greitą ir veiksmingą sprendimo dėl nutarimo konfiskuoti priėmimą ir to nutarimo vykdymą, turėtų būti nustatyti terminai;

- (23) atsižvelgiant į tai, kad įšaldymas turi būti atliekamas skubiai ir yra laikinojo pobūdžio, nutarimas įšaldyti turėtų būti priimamas naudojant standartinę formą. Priimančioji institucija turėtų nustatyti, ar būtina ir proporcinga priimti nutarimą įšaldyti, siekiant laikinai užkirsti kelią turto sunaikinimui, pakeitimui, perkėlimui, perleidimui ar disponavimui juo. Siekiant suderinti nutarimų įšaldyti priėmimo nacionalinėse ir tarpvalstybinėse bylose sąlygas, nutarimas įšaldyti pagal šį reglamentą turėtų būti priimamas tik tuo atveju, jeigu toks nutarimas galėtų būti priimtas panašioje nacionalinėje byloje;
- (24) vykdančioji institucija nutarimą įšaldyti turėtų pripažinti nereikalaudama jokių papildomų formalumų ir turėtų nedelsdama imtis būtinų priemonių jam vykdyti. Sprendimas dėl nutarimo įšaldyti pripažinimo ir vykdymo turėtų būti priimamas, o įšaldymas turėtų būti vykdomas taip pat sparčiai ir teikiant tokį pat prioritetą, kaip ir panašioje nacionalinėje byloje. Siekiant užtikrinti greitą ir veiksmingą sprendimo dėl nutarimo įšaldyti priėmimą ir to nutarimo vykdymą, turėtų būti nustatyti terminai;
- (25) vykdydamos nutarimą įšaldyti, priimančioji ir vykdančioji institucijos turėtų deramai atsižvelgti į tyrimo konfidencialumą. Visų pirma, vykdančioji institucija turėtų garantuoti nutarime įšaldyti išdėstytą faktų ir turinio konfidencialumą;
- (26) neturėtų būti atsisakoma pripažinti ir vykdyti nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti remiantis kitokiais negu nustatytieji šiame reglamente pagrindais. Visų pirma, vykdančioji institucija turėtų turėti galimybę nepripažinti nutarimo konfiskuoti ir jo nevykdyti, remdamasi *ne bis in idem* principu, bet kurios iš suinteresuotųjų šalių teisėmis arba teise dalyvauti nagrinėjant bylą teisme;
- (27) prieš nuspręsdama taikyti kurį nors nepripažinimo ir nevykdymo pagrindą, vykdančioji institucija turėtų pasikonsultuoti su priimančiąja institucija, kad galėtų gauti visą būtiną papildomą informaciją;
- (28) vykdančioji institucija turėtų turėti galimybę atidėti nutarimo konfiskuoti arba įšaldyti vykdymą, visų pirma tais atvejais, kai jį vykdančiam galėtų būti pakenkta vykstančiam nusikalstamos veikos tyrimui. Kai tik atidėjimo pagrindas išnyksta, vykdančioji institucija turėtų imtis būtinų priemonių nutarimui vykdyti;
- (29) priimančiajai institucijai turėtų būti nedelsiant pranešama, kad nutarimo neįmanoma įvykdyti. Nutarimo galėtų būti neįmanoma įvykdyti dėl to, kad turtas jau yra konfiskuotas, dingęs, jo negalima rasti priimančiosios institucijos nurodytoje vietoje arba turto buvimo vieta nenurodyta pakankamai tiksliai;
- (30) nutarimo konfiskuoti arba įšaldyti vykdymui turėtų būti taikoma vykdančiosios valstybės teisė ir tik jos institucijos turėtų būti kompetetingos spręsti dėl vykdymo tvarkos;
- (31) tam, kad šio reglamento praktinis veikimas būtų tinkamas, būtina, kad dalyvaujančios kompetentingos nacionalinės institucijos palaikytų glaudžius ryšius, visų pirma tais atvejais, kai nutarimas konfiskuoti vienu metu vykdomas daugiau nei vienoje valstybėje narėje. Taigi kompetentingos institucijos prireikus turėtų tarpusavyje konsultuotis;

- (32) tarpvalstybinėse bylose neturėtų būti pažeidžiamos nukentėjusiųjų teisės į žalos atlyginimą ir restituciją. Disponavimo konfiskuotu turtu taisyklėse nukentėjusiųjų patirtos žalos atlyginimui ir turto grąžinimui turėtų būti teikiama pirmenybė. Valstybės narės taip pat turėtų atsižvelgti į savo prievoles pagal Direktyvą 2010/24/ES³⁶ padėti vykdyti kitų valstybių narių reikalavimus, susijusius su mokesčiais;
- (33) Valstybės narės neturėtų turėti galimybės viena iš kitos reikalauti atlyginti išlaidas, patirtas taikant šį reglamentą. Tačiau tais atvejais, kai vykdančioji valstybė patyrė didelių arba išimtinių išlaidų, priimančioji institucija turėtų atsižvelgti į vykdančiosios institucijos pasiūlymą pasidalyti tas išlaidas;
- (34) kiekviena suinteresuotoji šalis, įskaitant *bona fide* trečiuosius asmenis, turėtų turėti teisių gynimo nuo nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo priemonių, kad galėtų apsaugoti savo teises, įskaitant veiksmingą galimybę užginčyti nutarimą teisme arba reikalauti savo nuosavybės teisės ar kitų turtinių teisių pagal Direktyvą 2014/42/ES. Ieškinys turėtų būti pareikštas vykdančiosios valstybės teisme;
- (35) kad būtų galima keisti šio reglamento I ir II prieduose nustatytą liudijimą ir formą, Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad Komisija, vykdydama su deleguotaisiais aktais susijusius parengiamuosius darbus, tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (36) kadangi valstybės narės negali pasiekti šio reglamento tikslo, t. y. nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti tarpusavio pripažinimo ir vykdymo, ir to tikslo dėl jo masto ir poveikio būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (37) Pamatinio sprendimo 2003/577/TVR nuostatos dėl įrodymų arešto jau pakeistos Direktyva 2014/41/ES³⁷. Šiuo reglamentu valstybėse narėse, kurioms jis yra privalomas, turėtų būti pakeistos Pamatinio sprendimo 2003/577/TVR nuostatos dėl turto įšaldymo siekiant jį vėliau prireikus konfiskuoti. Nuostatos dėl įrodymų arešto ir dėl turto įšaldymo siekiant jį vėliau prireikus konfiskuoti turėtų būti suderintos. Šiuo reglamentu valstybėse narėse, kurioms jis yra privalomas, taip pat turėtų būti pakeistas Pamatinis sprendimas 2006/783/TVR;
- (38) pagal Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 3 straipsnį *[Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė apie norą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą] arba [nedarant poveikio to Protokolo 4 straipsniui, Jungtinė Karalystė ir (arba) Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra joms privalomas ar taikomas.]*

³⁶ 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyva 2010/24/ES dėl savitarpio pagalbos vykdanč reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis (OL L 84, 2010 3 31, p. 1).

³⁷ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014 5 1, p. 1).

- (39) pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, todėl jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS IR TAIKymo SRITIS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiame reglamente nustatomos taisyklės, pagal kurias valstybė narė pripažįsta ir savo teritorijoje vykdo vykstant baudžiamajam procesui kitos valstybės narės priimtą nutarimą išaldyti arba konfiskuoti.
2. Šis reglamentas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, įtvirtintus ES sutarties 6 straipsnyje.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) nutarimas konfiskuoti – galutinė teismo dėl nusikalstamos veikos priimta bausmė ar priemonė, kurios pasekmė yra galutinis turto paėmimas iš fizinio arba juridinio asmens;
- (2) nutarimas išaldyti – teismo sprendimas, kurį dėl nutarimo išaldyti priimančiojoje valstybėje priima arba patvirtina 8 punkte nurodyta institucija, kad laikinai užkirstų kelią turto, kuris vėliau prireikus gali būti konfiskuotas, sunaikinimui, pakeitimui, perkėlimui, perleidimui arba disponavimui juo;
- (3) turtas – bet kokios rūšies materialus arba nematerialus, kilnojamasis arba nekilnojamasis turtas ir teisiniai dokumentai ar raštai, patvirtinantys nuosavybės teisę arba teisę į tokį turtą, kurį priimančioji institucija laiko:
  - (a) pajamomis, įgytomis padarius nusikaltimą, arba turtu, lygiaverčiu visai tokių pajamų vertei ar jos daliai,
  - (b) tokio nusikaltimo priemonėmis arba tokių nusikaltimo priemonių verte,
  - (c) konfiskuotinu dėl įgaliojimų konfiskuoti, nurodytų Direktyvoje 2014/42/ES, taikymo priimančiojoje valstybėje, arba
  - (d) konfiskuotinu pagal bet kurias kitas nuostatas, susijusias sukonfiskavimo galiomis pagal priimančiosios valstybės teisę;
- (4) pajamos – bet kokia iš nusikalstamos veikos tiesiogiai arba netiesiogiai gauta ekonominė nauda; jas gali sudaryti bet kokios formos turtas ir jos apima visas vėliau reinvestuotas ar transformuotas tiesiogines pajamas ir materialinę naudą;

- (5) nusikaltimo priemonės – bet koks turtas, kuris bet koku būdu visas arba iš dalies panaudotas arba kurį planuota panaudoti nusikalstamos veikos arba nusikalstamų veikų padarymui;
- (6) priimančioji valstybė – valstybė narė, kurioje vykstant baudžiamajam procesui priimamas nutarimas įšaldyti arba nutarimas konfiskuoti;
- (7) vykdančioji valstybė – valstybė narė, kuriai perduodamas pripažintinas ir vykdytinas nutarimas įšaldyti arba nutarimas konfiskuoti;
- (8) priimančioji institucija:
  - (a) kai priimamas nutarimas įšaldyti:
    - (1) teisėjas, teismas, tyrimą atliekantis teisėjas ar prokuroras, kompetentingas atitinkamoje byloje, arba
    - (2) bet kuri kita priimančiosios valstybės apibrėžta kompetentinga institucija, pagal nacionalinę teisę kompetentinga vykstant baudžiamajam procesui nutarti įšaldyti turtą arba įvykdyti nutarimą įšaldyti. Be to, prieš perduodant nutarimą įšaldyti vykdančiajai institucijai, patikrinus, ar jis atitinka šiame reglamente nustatytas tokio nutarimo priėmimo sąlygas, visų pirma 13 straipsnio 1 dalyje išdėstytas sąlygas, jį patvirtina priimančiosios valstybės teisėjas, teismas, tyrimą atliekantis teisėjas ar prokuroras. Jeigu tokia institucija patvirtino nutarimą, ta institucija nutarimo perdavimo tikslais taip pat gali būti laikoma priimančiąja institucija;
  - (b) kai priimamas nutarimas konfiskuoti, priimančiosios valstybės apibrėžta kompetentinga institucija pagal nacionalinę teisę yra kompetentinga užtikrinti teismo priimto nutarimo konfiskuoti vykdymą vykstant baudžiamajam procesui;
- (9) vykdančioji institucija – institucija, kompetentinga pagal šį reglamentą ir panašioje nacionalinėje byloje taikytinas procedūras pripažinti nutarimą įšaldyti arba konfiskuoti ir užtikrinti jo vykdymą.

3 straipsnis

Nusikalstamos veikos

1. Nutarimas įšaldyti arba nutarimas konfiskuoti vykdomas netikrinant veikų abipusio baudžiamumo, jeigu veikos, dėl kurių priimtas tas nutarimas įšaldyti arba konfiskuoti, yra vienas ar daugiau iš šių priimančiosios valstybės teisėje apibrėžtų nusikaltimų, už kuriuos priimančiojoje valstybėje baudžiama laisvės atėmimo bausmė, kurios ilgiausia trukmė yra bent treji metai:
  - dalyvavimas nusikalstamoje organizacijoje,
  - terorizmas,
  - prekyba žmonėmis,
  - seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija,
  - neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis,
  - neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis,
  - korupcija,

- sukčiavimas ir su sukčiavimu susijusios nusikalstamos veikos, apibrėžtos Direktyvoje 2017/xxx/ES dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu,
  - sukčiavimas, įskaitant sukčiavimą, kuriuo daromas poveikis Europos Bendrijų finansiniams interesams, kaip apibrėžta 1995 m. liepos 26 d. Konvencijoje dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos,
  - nusikalstamu būdu įgytų pajamų legalizavimas,
  - valiutos, įskaitant eurą, klastojimas,
  - elektroniniai nusikaltimai,
  - nusikaltimai aplinkai, įskaitant neteisėtą prekybą nykstančių rūšių gyvūnais ir nykstančių rūšių bei veislių augalais,
  - pagalba neteisėtai patekti į šalį ir joje apsigyventi,
  - nužudymas, sunkus kūno sužalojimas,
  - neteisėta prekyba žmogaus organais ir audiniais,
  - žmonių grobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas,
  - rasizmas ir ksenofobija,
  - organizuotas ar ginkluotas apiplėšimas,
  - neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, įskaitant antikvarinius daiktus ir meno kūrinius,
  - apgaulė,
  - reketas ir turto prievartavimas,
  - gaminių klastojimas ir piratavimas,
  - administracinių dokumentų klastojimas ir neteisėta prekyba jais,
  - sukčiavimas negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimas,
  - neteisėta prekyba hormoninėmis ir kitomis augimą skatinančiomis medžiagomis,
  - neteisėta prekyba branduolinėmis ar radioaktyviosiomis medžiagomis,
  - prekyba vogtomis transporto priemonėmis,
  - išžaginimas,
  - padegimas,
  - Tarptautinio baudžiamojo teismo jurisdikcijai priklausantys nusikaltimai,
  - neteisėtas orlaivių ar laivų užgrobimas,
  - sabotžas.
2. Jeigu nusikaltimams 1 dalis netaikoma, vykdančioji valstybė nutarimo įšaldyti arba nutarimo konfiskuoti pripažinimą ir vykdymą gali sieti su sąlyga, kad veikos, dėl kurių priimtas tas nutarimas įšaldyti arba nutarimas konfiskuoti, pagal vykdančiosios valstybės teisę būtų laikomos nusikaltimu, nesvarbu, kokie yra jo sudėties elementai ar kaip jis apibūdintas pagal priimančiosios valstybės teisę.

II SKYRIUS

NUTARIMŲ KONFISKUOTI PERDAVIMAS, PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

4 straipsnis

Nutarimų konfiskuoti perdavimas

1. Priimančioji institucija nutarimą konfiskuoti ar jo patvirtintą kopiją kartu su 7 straipsnyje numatytu liudijimu tiesiogiai perduoda vykdančiajai institucijai arba, kai taikytina, 27 straipsnio 2 dalyje nurodytai centrinei institucijai bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, ir tokiomis sąlygomis, kad vykdančioji institucija galėtų nustatyti autentiškumą.
2. Nutarimas konfiskuoti, susijęs su pinigų suma, perduodamas tai valstybei narei, kurioje, kaip priimančioji institucija gali pagrįstai manyti, fizinis arba juridinis asmuo, kurio atžvilgiu priimtas tas nutarimas, turi turto arba pajamų.
3. Nutarimas konfiskuoti, susijęs su konkrečiais turto vienetais, perduodamas tai valstybei narei, kurioje, kaip priimančioji institucija gali pagrįstai manyti, yra tame nutarime konfiskuoti nurodytas turtas.
4. Jeigu nėra pagrįstų priežasčių, kuriomis remdamasi priimančioji institucija galėtų nustatyti valstybę narę, kuriai turi būti perduodamas nutarimas konfiskuoti, nutarimas perduodamas tai valstybei narei, kurioje atitinkamai yra fizinio arba juridinio asmens, kurio atžvilgiu priimtas tas nutarimas, įprastinė gyvenamoji vieta arba registruota buveinė.
5. Jeigu kompetentinga vykdančioji institucija nėra žinoma, priimančioji institucija pateikia visas būtinas užklausas, įskaitant užklausas per kontaktinius asmenis Europos teisminiame tinkle³⁸, kad gautų informaciją iš vykdančiosios valstybės.
6. Jeigu nutarimą konfiskuoti gaunanti vykdančiosios valstybės institucija nėra kompetentinga jį pripažinti ir imtis reikiamų priemonių jam vykdyti, ji tą nutarimą konfiskuoti nedelsdama perduoda kompetentingai savo valstybės narės vykdančiajai institucijai ir apie tai praneša priimančiajai institucijai.

5 straipsnis

Nutarimo konfiskuoti perdavimas vienai ar daugiau vykdančiųjų valstybių

1. Nutarimas konfiskuoti pagal 4 straipsnį vienu metu gali būti perduodamas tik vienai vykdančiajai valstybei.
2. Nutarimas konfiskuoti, susijęs su konkrečiais turto vienetais, daugiau negu vienai vykdančiajai valstybei tuo pačiu metu gali būti perduodamas tais atvejais, kai:
  - a) priimančioji institucija turi pagrįstų priežasčių manyti, kad įvairūs nutarime konfiskuoti nurodyti turto vienetai yra skirtingose vykdančiosiose valstybėse,
  - b) nutarime konfiskuoti nurodytam konkrečiam turto vienetai konfiskuoti reikia imtis veiksmų daugiau nei vienoje vykdančiojoje valstybėje arba
  - c) priimančioji institucija turi pagrįstų priežasčių manyti, kad nutarime konfiskuoti nurodytas konkretus turto vienetas yra vienoje iš dviejų ar daugiau nurodytų vykdančiųjų valstybių.
3. Nutarimas konfiskuoti, susijęs su pinigų suma, daugiau nei vienai vykdančiajai valstybei tuo pačiu metu gali būti perduodamas tais atvejais, kai priimančioji institucija mano, kad tam yra specialus poreikis, visų pirma, kai:
  - (a) atitinkamas turtas nebuvo įšaldytas pagal šį reglamentą arba

³⁸ 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas 2008/976/TVR dėl Europos teisminio tinklo (OL L 348, 2008 12 24, p. 130).

- (b) tikėtina, kad turto, kuris gali būti konfiskuotas priimančiojoje valstybėje ir bet kurioje vykdančiojoje valstybėje, nepakaks visai nutarime konfiskuoti nurodytai sumai padengti.

6 straipsnis

Nutarimų konfiskuoti perdavimo pasekmės

1. Nutarimą konfiskuoti pagal 4 ir 5 straipsnius perduodant vienai ar daugiau vykdančiųjų valstybių, priimančiosios valstybės teisė pačiai vykdyti nutarimą konfiskuoti nėra apribojama.
  2. Jeigu nutarimas konfiskuoti, susijęs su pinigų suma, perduodamas vienai ar daugiau vykdančiųjų valstybių, jį vykdant gaunama bendra vertė negali viršyti nutarime konfiskuoti nurodytos didžiausios sumos.
  3. Priimančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, nedelsdama atitinkamai informuoja vykdančiąją instituciją:
    - (a) jeigu ji mano, visų pirma remdamasi informacija, kurią jai pagal 11 straipsnio 1 dalies b punktą pateikia vykdančioji institucija, kad yra rizika, jog vykdant nutarimą gali būti viršyta didžiausia suma;
    - (b) jeigu visas nutarimas įšaldyti ar konfiskuoti arba jo dalis buvo įvykdyta priimančiojoje valstybėje arba kitoje vykdančiojoje valstybėje, nurodydama sumą, kurios atžvilgiu nutarimas įšaldyti ar konfiskuoti dar nebuvo įvykdytas;
    - (c) jeigu, pagal 4 straipsnį perdavusi nutarimą, priimančiosios valstybės institucija gauna bet kokią pinigų sumą, kurią atitinkamas asmuo savanoriškai sumokėjo pagal tą nutarimą.
- Jeigu taikomas b punktas, priimančioji institucija kuo greičiau praneša vykdančiajai institucijai, ar išnyko minėta rizika.
4. Jeigu priimančioji valstybė nurodo norinti dėl bet kokios priežasties atsiimti nutarimą konfiskuoti iš vykdančiosios valstybės, vykdančioji valstybė nedelsdama nutraukia to nutarimo vykdymą.

7 straipsnis

Standartinis liudijimas

1. Priimančioji institucija užpildo I priede nustatytą liudijimą, jį pasirašo ir patvirtina, kad jo turinys yra tikslus ir teisingas.
2. Priimančioji institucija liudijimą išverčia į vykdančiosios valstybės oficialią kalbą arba bet kurią kitą pagal 3 dalį tos valstybės narės nurodytą kalbą.
3. Kiekviena valstybė narė Komisijai teikiamame pareiškime bet kada gali nurodyti, kad ji priims vertimą į vieną ar daugiau kitų oficialių Sąjungos kalbų.

8 straipsnis

Nutarimų konfiskuoti pripažinimas ir vykdymas

1. Vykdančioji institucija, nereikalaudama jokių papildomų formalumų, pripažįsta pagal 4 straipsnį perduotą nutarimą konfiskuoti ir imasi būtinų priemonių, kad jis

būtų vykdomas tokiu pat būdu, kaip ir kurios nors tos vykdančiosios valstybės institucijos priimtas nutarimas konfiskuoti, išskyrus atvejus, kai ta institucija nusprendžia remtis vienu iš 9 straipsnyje numatytų nepripažinimo ir nevykdymo pagrindų arba vienu iš 11 straipsnyje numatytų vykdymo atidėjimo pagrindų.

2. Jeigu nutarimas konfiskuoti susijęs su konkrečiu turto vienetu, priimančioji ir vykdančioji institucijos, jeigu tai numatyta priimančiosios valstybės teisėje, gali susitarti, kad konfiskavimas vykdančiojoje valstybėje galėtų būti vykdomas reikalaujant sumokėti to turto vertę atitinkančią pinigų sumą.
3. Jeigu nutarimas konfiskuoti susijęs su pinigų suma ir jeigu mokėjimas negaunamas, vykdančioji institucija, remdamasi 1 dalimi, nutarimą konfiskuoti vykdo panaudodama bet kokią tam tikslui tinkamą turto vienetą. Jeigu būtina, vykdančioji institucija konfiskuotiną pinigų sumą konvertuoja į vykdančiosios valstybės valiutą pagal keitimo kursą, buvusį tuo metu, kai buvo priimtas nutarimas konfiskuoti.
4. Vos užbaigusi vykdyti nutarimą, vykdančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, apie tai praneša priimančiajai institucijai.

9 straipsnis

Nutarimų konfiskuoti nepripažinimo ir nevykdymo pagrindai

1. Nuspręsti nepripažinti nutarimų konfiskuoti ir jų nevykdyti vykdančioji institucija gali tik tais atvejais, kai:
  - (a) 7 straipsniu nustatytas liudijimas yra neišsamus, aiškiai neteisingas arba aiškiai neatitinka nutarimo konfiskuoti ir jis nebuvo išsamiai užpildytas pirma pasikonsultavus pagal 2 dalį;
  - (b) nutarimo konfiskuoti vykdymas prieštarautų *ne bis in idem* principui;
  - (c) pagal vykdančiosios valstybės teisę yra privilegija ar imunitetas, dėl kurio būtų draudžiama vykdyti vidaus nutarimą konfiskuoti tokį turtą;
  - (d) nutarimas konfiskuoti grindžiamas nusikalstama veika, padaryta ne priimančiosios valstybės teritorijoje, bet visa arba iš dalies padaryta vykdančiosios valstybės teritorijoje, o veika, su kuria susijęs priimtas nutarimas konfiskuoti, vykdančiojoje valstybėje nelaikoma nusikaltimu;
  - (e) pagal vykdančiosios valstybės teisę nutarimo konfiskuoti neįmanoma vykdyti dėl bet kurio *bona fide* trečiojo asmens teisių, įskaitant atvejus, kai tai neįmanoma dėl teisių gynimo priemonių taikymo pagal 31 straipsnį;
  - (f) 3 straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju veika, kuria grindžiamas nutarimas konfiskuoti, pagal vykdančiosios valstybės teisę nelaikoma nusikaltimu; tačiau mokesčių ar rinkliavų, muitų ar valiutos keitimo atveju nutarimo konfiskuoti negali būti atsisakyta vykdyti remiantis tuo, kad vykdančiosios valstybės teisėje nenumatyti tokie pat mokesčiai ar rinkliavos arba tokios pat mokesčius, rinkliavas, muitus ir valiutos keitimą reglamentuojančios taisyklės, kaip priimančiosios valstybės teisėje;
  - (g) pagal 7 straipsniu nustatytą liudijimą asmuo asmeniškai nedalyvavo teismo posėdyje, po kurio buvo priimtas nutarimas konfiskuoti, susijęs su galutiniu apkaltinamuoju nuosprendžiu.

Tas nepripažinimo ir nevykdymo pagrindas netaikomas, jeigu liudijime nurodyta, kad pagal kitus priimančiosios valstybės nacionalinėje teisėje nustatytus procesinius reikalavimus:

- (1) asmeniui buvo laiku asmeniškai įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teismo posėdžio, po kurio buvo priimtas nutarimas konfiskuoti, laiką ir vietą arba jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teismo posėdžio laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teismo posėdį, ir asmeniui buvo laiku pranešta, kad toks nutarimas konfiskuoti gali būti priimtas, net jeigu jis neatvyks į teismo posėdį;
  - (2) žinodamas apie numatomą teismo posėdį, asmuo savo arba valstybės paskirtą advokatą įgaliojo jį ginti teismo posėdžio metu ir tas advokatas teismo posėdžio metu jį iš tiesų gynė arba
  - (3) asmuo, jam įteikus nutarimą konfiskuoti ir jį aiškiai informavus apie teisę į pakartotinį bylos nagrinėjimą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kuriuos nagrinėjant šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas:
    - aiškiai nurodė, kad neginčija nutarimo konfiskuoti, arba
    - per taikomą laikotarpį nepareikalavo pakartotinai išnagrinėti bylą arba nepateikė apeliacinio skundo.
2. 1 dalyje nurodytais atvejais, prieš nuspręsdama visiškai ar iš dalies nepripažinti nutarimo konfiskuoti ir jo nevykdyti, vykdančioji institucija bet kuriuo tinkamu būdu konsultuojasi su priimančiąja institucija ir prireikus jos paprašo nedelsiant pateikti visą būtiną informaciją.
  3. Kiekvienas sprendimas nepripažinti nutarimo ir jo nevykdyti priimamas nedelsiant ir apie tai bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, nedelsiant pranešama priimančiajai institucijai.

10 straipsnis

Nutarimų konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo terminai

1. Sprendimas dėl nutarimo konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo priimamas ir konfiskavimas vykdomas taip pat sparčiai ir teikiant tokį pat prioritetą kaip ir panašioje nacionalinėje byloje ir bet kuriuo atveju laikantis šiame straipsnyje nustatytų terminų.
2. Vykdančioji institucija sprendimą dėl nutarimo konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo priima nedelsdama ir, nedarant poveikio 5 daliai, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kurią gavo nutarimą konfiskuoti.
3. Vykdančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, priimančiajai institucijai nedelsdama praneša apie sprendimą dėl nutarimo konfiskuoti.
4. Išskyrus atvejus, kai yra 11 straipsnyje nurodytų atidėjimo pagrindų, vykdančioji institucija konfiskavimą vykdo nedelsdama ir, nedarant poveikio šio straipsnio 5 daliai, jį įvykdo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos.

5. Jeigu konkrečiu atveju neįmanoma laikytis 2 arba 4 dalyje nurodytų terminų, vykdančioji institucija nedelsdama bet kuriuo būdu praneša apie tai priimančiajai institucijai, nurodo uždelimo priežastis ir konsultuojasi su priimančiąja institucija dėl tinkamo laiko konfiskavimui įvykdyti. Tokiu atveju 2 arba 4 dalyje nustatytas terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 30 dienų.

11 straipsnis

Nutarimų konfiskuoti vykdymo atidėjimas

1. Vykdančioji institucija gali atidėti pagal 4 straipsnį perduoto nutarimo konfiskuoti vykdymą, jeigu:
  - (a) jį vykdant galėtų būti pakenkta vykstančiam nusikalstamos veikos tyrimui – tiek laiko, kiek, jos nuomone, yra pagrįsta;
  - (b) su pinigų suma susijusio nutarimo konfiskuoti atveju ji mano, kad yra rizika, jog visa suma, kuri bus gauta jį vykdant, gali gerokai viršyti nutarime konfiskuoti nurodytą sumą, nes tas nutarimas konfiskuoti vienu metu vykdomas daugiau nei vienoje valstybėje narėje;
  - (c) tais atvejais, kai turtui vykdančiojoje valstybėje jau taikomos konfiskavimo procedūros;
  - (d) 33 straipsnyje nurodytų teisių gynimo priemonių taikymo atvejais.
2. Vykdančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, priimančiajai institucijai nedelsdama praneša apie nutarimo vykdymo atidėjimą, įskaitant atidėjimo pagrindus ir, jeigu įmanoma, numatomą atidėjimo trukmę.
3. Kai tik atidėjimo pagrindas išnyksta, vykdančioji institucija nedelsdama imasi būtinų priemonių nutarimui vykdyti ir bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, praneša apie tai priimančiajai institucijai.

12 straipsnis

Galimybės vykdyti nutarimą konfiskuoti nebuvimas

Jeigu, net ir po konsultacijos su priimančiąja institucija, nutarimo konfiskuoti neįmanoma įvykdyti, nes konfiskuotinas turtas jau yra konfiskuotas, dingęs, sunaikintas, jo negalima rasti liudijime nurodytoje vietoje arba turto buvimo vieta nenurodyta pakankamai tiksliai, apie tai nedelsiant pranešama priimančiajai institucijai. Jeigu įmanoma, nutarimas gali būti įvykdytas pagal 8 straipsnio 2 arba 3 dalį panaudojant kitą turtą.

III SKYRIUS

NUTARIMŲ ĮŠALDYTI PERDAVIMAS, PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

Nutarimo įšaldyti priėmimo ir perdavimo sąlygos

1. Priimančioji institucija gali priimti nutarimą įšaldyti, jeigu įvykdomos šios sąlygos:
  - (a) priimti šį nutarimą yra būtina ir proporcinga, siekiant laikinai užkirsti kelią turto, kuris vėliau prireikus gali būti konfiskuotas, sunaikinimui, pakeitimui, perkėlimui, perleidimui ar disponavimui juo, atsižvelgiant į atitinkamo asmens teises;
  - (b) šis nutarimas tokiomis pat sąlygomis galėtų būti priimtas panašioje vidaus byloje ir
  - (c) nutarimo priėmimo priežastis ar priežastys yra tinkamai nurodytos, bent jau glaustai.
2. Priimančioji institucija kiekvienu atveju įvertina 1 dalyje nurodytas sąlygas.
3. Jeigu vykdančioji institucija turi pagrindo manyti, kad 1 dalyje nurodytos sąlygos neįvykdytos, įvykdžiusi nutarimą, ji gali konsultuotis su priimančiąja institucija dėl tolesnio įšaldymo taikymo svarbos. Dėl tokio konsultavimosi nutarimo įšaldyti vykdymas negali būti vilkinamas. Po tos konsultacijos priimančioji institucija gali nuspręsti atsiimti nutarimą.

Nutarimų įšaldyti perdavimas

1. Priimančioji institucija nutarimą įšaldyti 16 straipsnyje nurodyta forma tiesiogiai perduoda vykdančiajai institucijai arba, kai taikytina, 27 straipsnio 2 dalyje nurodytai centrinei institucijai bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, ir tokiomis sąlygomis, kad vykdančioji institucija galėtų nustatyti autentiškumą.
2. Nutarimas įšaldyti, susijęs su pinigų suma, perduodamas tai valstybei narei, kurioje, kaip priimančioji institucija gali pagrįstai manyti, fizinis arba juridinis asmuo, kurio atžvilgiu priimtas tas nutarimas, turi turto arba pajamų.
3. Nutarimas įšaldyti, susijęs su konkrečiais turto vienetais, perduodamas tai valstybei narei, kurioje, kaip priimančioji institucija gali pagrįstai manyti, yra tame nutarime įšaldyti nurodytas turtas.
4. Jeigu nėra pagrįstų priežasčių, kuriomis remdamasi priimančioji institucija galėtų nustatyti valstybę narę, kuriai turi būti perduodamas nutarimas įšaldyti, nutarimas perduodamas tai valstybei narei, kurioje atitinkamai yra fizinio arba juridinio asmens, kurio atžvilgiu priimtas tas nutarimas, įprastinė gyvenamoji vieta arba registruota buveinė.
5. Prie 1 dalyje nurodyto nutarimo įšaldyti:
  - (a) pridedamas nutarimas konfiskuoti, perduodamas pagal 4 straipsnį arba
  - (b) jame pateikiamas nurodymas, kad turtas turi likti vykdančiojoje valstybėje, kol pagal 4 straipsnį bus perduotas nutarimas konfiskuoti. Priimančioji institucija 16 straipsnyje nurodytoje formoje nurodo numatomą to nutarimo perdavimo datą.
6. Jeigu priimančioji institucija žino apie kokias nors suinteresuotąsias šalis, įskaitant *bona fide* trečiuosius asmenis, kurioms tas nutarimas įšaldyti daro poveikį, ji apie tai praneša vykdančiajai institucijai.

7. Jeigu kompetentinga vykdančioji institucija nėra žinoma, priimančioji institucija pateikia visas būtinas užklausas, įskaitant užklausas per kontaktinius asmenis Europos teisminiame tinkle³⁹, kad gautų informaciją iš vykdančiosios valstybės.
8. Jeigu nutarimą išaldyti gaunanti vykdančioji institucija nėra kompetentinga jį pripažinti ir imtis reikiamų priemonių jam vykdyti, ji tą nutarimą išaldyti nedelsdama perduoda kompetentingai savo valstybės narės vykdančiajai institucijai ir apie tai praneša priimančiajai institucijai.

15 straipsnis

Nutarimo išaldyti perdavimas vienai ar daugiau vykdančiųjų valstybių

1. Nutarimas išaldyti pagal 14 straipsnį vienu metu gali būti perduodamas tik vienai vykdančiajai valstybei.
2. Nutarimas išaldyti, susijęs su konkrečiais turto vienetais, daugiau negu vienai vykdančiajai valstybei tuo pačiu metu gali būti perduodamas tais atvejais, kai:
  - (a) priimančioji institucija turi pagrįstų priežasčių manyti, kad įvairūs nutarime išaldyti nurodyti turto vienetai yra skirtingose vykdančiosiose valstybėse;
  - (b) nutarime išaldyti nurodytam konkrečiam turto vienetai išaldyti reikia imtis veiksmų daugiau nei vienoje vykdančiojoje valstybėje arba
  - (c) priimančioji institucija turi pagrįstų priežasčių manyti, kad nutarime išaldyti nurodytas konkretus turto vienetas yra vienoje iš dviejų ar daugiau nurodytų vykdančiųjų valstybių.
3. Nutarimas išaldyti, susijęs su pinigų suma, daugiau nei vienai vykdančiajai valstybei tuo pačiu metu gali būti perduodamas tais atvejais, kai priimančioji institucija mano, kad tam yra specialus poreikis, visų pirma, kai yra tikėtina, kad apskaičiuotosios turto, kuris gali būti išaldytas priimančiojoje valstybėje ir bet kurioje vykdančiojoje valstybėje, vertės nepakaks visai nutarime išaldyti nurodytai sumai padengti.

16 straipsnis

Nutarimo išaldyti forma

1. Nutarimas išaldyti priimamas II priede nustatyta forma.
2. Priimančioji institucija užpildo šią formą, ją pasirašo ir patvirtina, kad jos turinys yra tikslus ir teisingas.
3. Priimančioji institucija nutarimą išaldyti išverčia į vykdančiosios valstybės oficialią kalbą arba bet kurią kitą pagal 4 dalį tos valstybės narės nurodytą kalbą.
4. Kiekviena valstybė narė Komisijai teikiamame pareiškime bet kada gali nurodyti, kad ji priims vertimą į vieną ar daugiau kitų oficialių Sąjungos kalbų.

17 straipsnis

Nutarimų išaldyti pripažinimas ir vykdymas

---

³⁹ 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas 2008/976/TVR dėl Europos teismo tinklo (OL L 348, 2008 12 24, p. 130).

Vykdančioji institucija, nereikalaudama jokių papildomų formalumų, pripažįsta pagal 14 straipsnį perduotą nutarimą įšaldyti ir imasi būtinų priemonių jam vykdyti, išskyrus atvejus, kai ta institucija nusprendžia remtis vienu iš 18 straipsnyje numatytų nepripažinimo ir nevykdymo pagrindų arba vienu iš 20 straipsnyje numatytų vykdymo atidėjimo pagrindų.

18 straipsnis

Nutarimų įšaldyti nepripažinimo ir nevykdymo pagrindai

1. Nuspręsti nepripažinti nutarimo įšaldyti ir jo nevykdyti vykdančioji institucija gali tik tais atvejais, kai:
  - (a) 16 straipsnyje numatyta forma yra neišsami arba aiškiai neteisinga ir ji nebuvo išsamiai užpildyta pirma pasikonsultavus pagal 2 dalį;
  - (b) nutarimo vykdymas prieštarautų *ne bis in idem* principui;
  - (c) pagal vykdančiosios valstybės teisę yra privilegija ar imunitetas, dėl kurio būtų draudžiama vykdyti vidaus nutarimą įšaldyti tokį turtą;
  - (d) nutarimas pagrįstas nusikalstama veika, padaryta ne priimančiosios valstybės teritorijoje, bet visa arba iš dalies padaryta vykdančiosios valstybės teritorijoje, o veika, su kuria susijęs priimtas nutarimas įšaldyti, vykdančiojoje valstybėje nelaikoma nusikaltimu;
  - (e) 3 straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju veika, kuria grindžiamas nutarimas įšaldyti, pagal vykdančiosios valstybės teisę nelaikoma nusikaltimu; tačiau mokesčių ar rinkliavų, muitų ar valiutos keitimo atveju nutarimo įšaldyti negali būti atsisakyta vykdyti remiantis tuo, kad vykdančiosios valstybės teisėje nenumatyti tokie pat mokesčiai ar rinkliavos arba tokios pat mokesčius, rinkliavas, muitus ir valiutos keitimą reglamentuojančios taisyklės, kaip priimančiosios valstybės teisėje;
2. 1 dalyje nurodytais atvejais, prieš nuspręsdama visiškai ar iš dalies nepripažinti nutarimo įšaldyti ir jo nevykdyti, vykdančioji institucija bet kuriuo tinkamu būdu konsultuojasi su priimančiąja institucija ir prireikus priimančiosios institucijos paprašo nedelsiant pateikti visą būtiną informaciją.
3. Vykdančioji institucija gali nuspręsti panaikinti nutarimą įšaldyti, jeigu, jį vykdydama, sužino, kad taikomas vienas iš nepripažinimo ir nevykdymo pagrindų.

19 straipsnis

Nutarimų įšaldyti pripažinimo ir vykdymo terminai

1. Sprendimas dėl nutarimo įšaldyti pripažinimo ir vykdymo priimamas ir įšaldymas vykdomas taip pat sparčiai ir teikiant tokį pat prioritetą kaip ir panašioje nacionalinėje byloje ir bet kuriuo atveju laikantis šiame straipsnyje nustatytų terminų.
2. Jeigu priimančioji institucija nutarime įšaldyti nurodo, jog yra teisėtų priežasčių manyti, kad atitinkamas turtas neišvengiamai bus perkeltas arba sunaikintas ir kad įšaldymą būtina įvykdyti nedelsiant, arba jeigu priimančioji institucija nutarime įšaldyti nurodo, kad įšaldymo priemonė turi būti įgyvendinta konkrečią dieną, vykdančioji institucija visapusiškai atsižvelgia į šį reikalavimą.
3. Vykdančioji institucija sprendimą dėl nutarimo įšaldyti pripažinimo ir vykdymo arba dėl konsultacijos su priimančiąja institucija pagal 18 straipsnio 2 dalį priima kuo

greičiau ir, nedarant poveikio šio straipsnio 7 daliai, ne vėliau kaip per 24 valandas po to, kai gauna nutarimą įšaldyti.

4. Jeigu vykdančioji institucija pagal 18 straipsnio 2 dalį konsultuojasi su priimančiąja institucija, sprendimą dėl nutarimo įšaldyti pripažinimo ir vykdymo ji priima nedelsdama.
5. Vykdančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, priimančiajai institucijai nedelsdama praneša apie sprendimą dėl nutarimo įšaldyti.
6. Išskyrus atvejus, kai yra 20 straipsnyje nurodytų atidėjimo pagrindų, vykdančioji institucija įšaldymą vykdo nedelsdama ir, nedarant poveikio šio straipsnio 7 daliai, jį įvykdo ne vėliau kaip per 24 valandas po to, kai priima šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą.
7. Jeigu konkrečiu atveju neįmanoma laikytis 3 arba 6 dalyje nurodytų terminų, vykdančioji institucija bet kuriuo būdu nedelsdama praneša apie tai priimančiajai institucijai, nurodo uždelimo priežastis ir konsultuojasi su priimančiąja institucija dėl tinkamo laiko įšaldymui įvykdyti.

20 straipsnis

Nutarimų įšaldyti vykdymo atidėjimas

1. Vykdančioji institucija gali atidėti pagal 14 straipsnį perduoto nutarimo įšaldyti vykdymą, jeigu:
  - (1) jį vykdant galėtų būti pakenkta vykstančiam nusikalstamos veikos tyrimui – tiek laiko, kiek, jos nuomone, yra pagrįsta;
  - (2) turtui jau taikomas koks nors nutarimas įšaldyti – kol tokie nutarimai bus panaikinti, arba
  - (3) turtui jau taikomas koks nors kito proceso vykdančiojoje valstybėje metu priimtas nutarimas – kol tas nutarimas bus panaikintas.
  - (4) Tačiau ši dalis taikoma tik tuo atveju, kai toks nutarimas pagal nacionalinę teisę būtų laikomas svarbesniu negu paskesni vykstant baudžiamajam procesui priimami nacionaliniai nutarimai įšaldyti.
2. Vykdančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, priimančiajai institucijai nedelsdama praneša apie nutarimo vykdymo atidėjimą, įskaitant atidėjimo pagrindus ir, jeigu įmanoma, numatomą atidėjimo trukmę. Kai tik atidėjimo pagrindas išnyksta, vykdančioji institucija nedelsdama imasi būtinų priemonių nutarimui vykdyti ir bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, praneša apie tai priimančiajai institucijai.

21 straipsnis

Pareiga informuoti suinteresuotąsias šalis

1. Nedarant poveikio 22 straipsniui, įvykdžiusi nutarimą, vykdančioji institucija apie savo sprendimą praneša asmeniui, kurio atžvilgiu priimtas nutarimas įšaldyti, ir visoms suinteresuotosioms šalims, įskaitant *bona fide* trečiuosius asmenis, apie kurias vykdančiajai institucijai buvo pranešta pagal 14 straipsnio 6 dalį.

2. Pranešime pateikiama bent glausta informacija apie priežastis, dėl kurių priimtas nutarimas išaldyti, apie nutarimą priėmusią instituciją ir apie galiojančias teisių gynimo priemones, nustatytas vykdančiosios valstybės nacionalinėje teisėje.

22 straipsnis

Konfidencialumas

1. Vykdydamos nutarimą išaldyti, priimančioji institucija ir vykdančioji institucija deramai atsižvelgia į tyrimo konfidencialumą.
2. Vykdančioji institucija, laikydamosi savo nacionalinės teisės, garantuoja nutarime išaldyti išdėstytų faktų ir turinio konfidencialumą, išskyrus tai, kas būtina tam nutarimui įvykdyti. Jeigu vykdančioji institucija negali laikytis konfidencialumo reikalavimo, ji nedelsdama apie tai praneša priimančiajai institucijai.
3. Siekdama apsaugoti vykstančius tyrimus, priimančioji institucija vykdančiosios institucijos gali paprašyti nutarimo išaldyti vykdymą tam tikrą laiką išlaikyti paslapyje.

23 straipsnis

Nutarimų išaldyti trukmė

1. Turtas vykdančiojoje valstybėje lieka išaldytas tol, kol tos valstybės kompetentinga institucija aiškiai atsako į nutarimą konfiskuoti, perduotą pagal 4 straipsnį, arba priimančioji institucija pagal 30 straipsnio 1 dalį vykdančiajai institucijai praneša apie bet kokią sprendimą arba priemonę, dėl kurios nutarimas tampa nevykdytinu arba atsiimamas.
2. Pasikonsultavusi su priimančiaja institucija, vykdančioji institucija, atsižvelgdama į bylos aplinkybes, priimančiajai institucijai gali pateikti pagrįstą prašymą apriboti laikotarpį, kuriuo turtas turi būti išaldytas. Jeigu priimančioji institucija nesutinka su tokiu apribojimu, ji apie tai praneša vykdančiajai institucijai ir nurodo priežastis. Jeigu priimančioji institucija, gavusi prašymą, per šešias savaites to nepadaro, vykdančioji institucija gali panaikinti nutarimą išaldyti.

24 straipsnis

Galimybės vykdyti nutarimą išaldyti nebuvimas

Jeigu, net ir po konsultacijos su priimančiaja institucija, nutarimo išaldyti neįmanoma įvykdyti, nes išaldytinas turtas jau yra konfiskuotas, dingęs, sunaikintas, jo negalima rasti liudijime nurodytoje vietoje arba turto buvimo vieta nenurodyta pakankamai tiksliai, apie tai nedelsiant pranešama priimančiajai institucijai.

25 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Apie priemones, kurių imtasi nutarimui išaldyti įvykdyti, ir apie jų rezultatus, įskaitant išaldyto turto aprašymą ir apytikriai apskaičiuotą jo vertę, vykdančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, per tris dienas nuo nutarimo įvykdymo dienos praneša priimančiajai institucijai.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

26 straipsnis

Vykdimui taikoma teisė

1. Nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti vykdymui taikoma vykdančiosios valstybės teisė ir tik jos institucijos yra kompetetingos spręsti dėl vykdymo tvarkos ir nustatyti visas su tuo susijusias priemones.
2. Juridinio asmens atžvilgiu priimtas nutarimas įšaldyti arba konfiskuoti vykdomas net ir tuo atveju, jeigu vykdančioji valstybė nepripažįsta juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės principo.
3. Neatsižvelgiant į 8 straipsnio 2 ir 3 dalis, vykdančioji valstybė neturi teisės taikyti jokių pagal 4 arba 14 straipsnį perduotam nutarimui įšaldyti ar konfiskuoti alternatyvių priemonių, nebent priimančioji valstybė su tuo sutinka.

27 straipsnis

Pranešimas kompetentingoms institucijoms

1. Iki *[šio reglamento taikymo data]* kiekviena valstybė narė Komisijai praneša, kuri institucija arba institucijos, apibrėžtos 2 straipsnio 8 ir 9 dalyse, yra kompetetingos pagal jos nacionalinę teisę, kai ta valstybė narė yra:
  - (a) priimančioji valstybė arba
  - (b) vykdančioji valstybė.
2. Kiekviena valstybė narė, jei tai būtina dėl jos vidaus sistemos sąrangos, vieną ar daugiau centrinių institucijų gali paskirti atsakingomis už nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti administracinį perdavimą ir gavimą bei pagalbą kompetentingoms institucijoms. Valstybės narės apie tai praneša Komisijai.
3. Komisija visoms valstybėms narėms suteikia galimybę susipažinti su gauta informacija.

28 straipsnis

Ryšių palaikymas

1. Siekdamos užtikrinti veiksmingą šio reglamento taikymą, priimančioji ir vykdančioji institucijos prireikus konsultuojasi tarpusavyje bet kuriuo tinkamu būdu.
2. Visi pranešimai, įskaitant pranešimus, kuriais siekiama spręsti sunkumus, susijusius su bet kokių nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti vykdymui reikalingų dokumentų perdavimu arba autentiškumu, teikiami susijusioms priimančiajai valstybei ir vykdančiajai institucijai tiesiogiai tarpusavyje bendraujant arba, jeigu valstybė narė pagal 27 straipsnio 2 dalį yra paskyrusi centrinę instituciją, dalyvaujant tai centrinei institucijai.

29 straipsnis

Keli nutarimai

1. Jeigu vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos nagrinėja du ar daugiau su pinigų suma susijusių nutarimų įšaldyti arba konfiskuoti, kurie buvo priimti to paties fizinio ar juridinio asmens atžvilgiu, ir tas asmuo vykdančiojoje valstybėje neturi pakankamai lėšų, kad būtų galima įvykdyti visus nutarimus, vykdančioji institucija sprendimą dėl to, kuris nutarimas arba nutarimai turėtų būti įvykdyti, priima pagal vykdančiosios valstybės teisę, tinkamai atsižvelgdama į visas aplinkybes.
Tos aplinkybės, be kita ko, gali būti nukentėjusiųjų interesai, įšaldytų lėšų naudojimas, atitinkamų nutarimų datos ir jų perdavimo datos, santykinis nusikaltimo sunkumas ir jo padarymo vieta.
2. 1 dalis taip pat taikoma, kai vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos nagrinėja du ar daugiau su tuo pačiu konkrečiu turto vienetu susijusių nutarimų įšaldyti ar konfiskuoti.

30 straipsnis

Vykdomo nutraukimas

Priimančioji institucija bet kuriuo būdu, kurį naudojant tai galima užfiksuoti raštu, vykdančiajai institucijai nedelsdama praneša apie bet kokią sprendimą arba priemonę, dėl kurios nutarimas tampa nevykdytinu arba atsiimamas dėl bet kurios kitos priežasties.

Vykdančioji valstybė nutraukia nutarimo vykdymą, kai tik priimančioji institucija praneša jai apie tą sprendimą arba priemonę.

31 straipsnis

Įšaldyto ir konfiskuoto turto administravimas ir disponavimas šiuo turtu

1. Vykdančioji valstybė administruoja įšaldytą arba konfiskuotą turtą, siekdama užkirsti kelią jo vertės sumažėjimui ir laikydamasi Direktyvos 2014/42/ES 10 straipsnio.
2. Išskyrus atvejus, kai prie nutarimo konfiskuoti pridedamas sprendimas atlyginti nukentėjusiojo patirtą žalą, arba išskyrus atvejus, kai susijusios valstybės narės susitaria kitaip, taip pat atsižvelgiant į būtinybę pagal Direktyvą 2010/24/ES teikti pagalbą vykdant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, pinigais, kurie gaunami vykdant nutarimą konfiskuoti, vykdančioji valstybė disponuoja taip:
  - (a) jeigu suma, gauta vykdant nutarimą konfiskuoti yra ne didesnė nei 10 000 EUR, ta suma atitenka vykdančiajai valstybei;
  - (b) jeigu suma, gauta vykdant nutarimą konfiskuoti yra didesnė nei 10 000 EUR, vykdančioji valstybė 50 proc. tos sumos perduoda priimančiajai valstybei.
3. Jeigu priimančiosios valstybės teisminė institucija yra priėmusi sprendimą dėl nukentėjusiojo patirtos žalos atlyginimo arba restitucijos, atitinkama suma, jeigu ji nėra didesnė negu konfiskuota suma, nukentėjusiojo patirtos žalos atlyginimo arba restitucijos tikslais atitenka priimančiajai valstybei. Visu likusiu turtu turi būti disponuojama pagal 2 dalies nuostatas.
4. Kitu nei pinigai turtu, kuris buvo gautas vykdant nutarimą konfiskuoti, disponuojama pagal a–e punktuose nustatytas taisykles:

- (a) turtas gali būti parduotas; tokiu atveju pajamomis iš pardavimo disponuojama pagal 2 dalį;
  - (b) turtas gali būti perduotas priimančiajai valstybei; jeigu nutarime konfiskuoti nurodyta pinigų suma, turtas priimančiajai valstybei gali būti perduodamas tik priimančiajai institucijai sutikus;
  - (c) priimančiajai valstybei sutikus, turtas vykdančiojoje valstybėje pagal jos teisės aktus gali būti naudojamas viešaisiais interesais ar socialiniais tikslais;
  - (d) jeigu a arba b punkto taikyti negalima, turtu gali būti disponuojama kitu būdu pagal vykdančiosios valstybės teisę;
  - (e) jeigu priimančiosios valstybės teisminė institucija yra priėmusi sprendimą grąžinti turtą nukentėjusiajam, vykdančioji institucija imasi būtinų priemonių, siekdama užtikrinti, kad turtas būtų grąžintas nukentėjusiajam; jeigu turto negalima grąžinti nukentėjusiajam, atitinkamos vertės turtas restitucijos nukentėjusiajam tikslais atitenka priimančiajai valstybei, o visu likusiu turtu disponuojama pagal 2 dalies nuostatas.
5. Priimančioji institucija vykdančiajai institucijai praneša apie sprendimą, nurodytą 3 dalyje ir 4 dalies d punkte. Jeigu priimančiojoje valstybėje vykdoma procedūra dėl nukentėjusiojo patirtos žalos atlyginimo arba restitucijos, vykdančioji valstybė sustabdo konfiskuoto turto perleidimą, kol vykdančiajai institucijai bus pranešta apie priimtą sprendimą.

32 straipsnis

Išlaidos

1. Valstybės narės negali viena iš kitos reikalauti atlyginti išlaidas, patirtas taikant šį reglamentą.
2. Jeigu vykdančioji valstybė patyrė išlaidų, kurias laiko didelėmis ar išimtinėmis, vykdančioji institucija priimančiajai institucijai gali pasiūlyti pasidalyti tas išlaidas. Priimančioji institucija atsižvelgia į tokį pasiūlymą vadovaudamasi vykdančiosios institucijos pateiktais išsamiais duomenimis.

33 straipsnis

Teisių gynimo nuo pripažinimo ir vykdymo priemonės vykdančiojoje valstybėje

1. Kiekviena suinteresuotoji šalis, įskaitant *bona fide* trečiuosius asmenis, turi teisių gynimo nuo nutarimo pripažinimo ir vykdymo pagal 8 ir 17 straipsnius priemonių, įskaitant numatytąsias Direktyvos 2014/42/ES 8 straipsnyje, kad galėtų apsaugoti savo teises. Teisių gynimo priemone pasinaudojama vykdančiosios valstybės teisme pagal tos valstybės nacionalinę teisę. Ieškinys pagal vykdančiosios valstybės teisę gali turėti stabdomąjį poveikį.
2. Materialinės priežastys priimti nutarimą įšaldyti arba konfiskuoti negali būti ginčijamos vykdančiosios valstybės teisme.
3. Priimančiosios valstybės kompetentingai institucijai pranešama apie kiekvieną teisių gynimo priemonę, kuria pasinaudojama pagal 1 dalies nuostatas.

34 straipsnis

Žalos atlyginimas

1. Tais atvejais, kai vykdančioji valstybė pagal savo nacionalinę teisę yra atsakinga už jai pagal 4 ir 14 straipsnius perduoto nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti vykdymu vienai iš 33 straipsnyje nurodytų suinteresuotųjų šalių padarytą žalą, priimančioji valstybė vykdančiajai valstybei atlygina bet kokias sumas, dėl tos atsakomybės suinteresuotajai šaliai sumokėtas kaip žalos atlyginimas, išskyrus atvejus, jeigu ta žala ar jos dalis buvo padaryta išimtinai dėl vykdančiosios valstybės veiksmų, ir atsižvelgiant į tai, koks tos žalos dydis.
2. 1 dalimi nedaroma poveikio valstybių narių teisei, reglamentuojančiai fizinių ar juridinių asmenų reikalavimus atlyginti žalą.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35 straipsnis

Statistiniai duomenys

Valstybės narės reguliariai renka ir kaupia išsamius iš atitinkamų institucijų gaunamus statistinius duomenis. Renkami statistiniai duomenys kasmet siunčiami Komisijai ir, be Direktyvos 2014/42/ES 11 straipsnio 2 dalyje numatytų duomenų, be kita ko, pateikiami šie duomenys:

- (a) iš kitos valstybės narės gautų nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti skaičius;
- (b) iš kitos valstybės narės gautų nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti, kuriuos buvo atsisakyta pripažinti ir vykdyti, skaičius;
- (c) atvejų, kai nukentėjusiojo patirtos žalos atlyginimui arba restitucijai buvo panaudotas pagal šį reglamentą vykdančią nutarimą konfiskuoti gautas turtas, skaičius;
- (d) vidutinė nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti vykdymo pagal šį reglamentą trukmė.

36 straipsnis

Liudijimo ir formos pakeitimai

Komisijai pagal 37 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas liudijimas ir forma, nustatyti I ir II prieduose.

37 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 36 straipsnyje nurodyti įgaliojimai suteikiami neribotam laikui nuo [šio reglamento taikymo diena].

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 36 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę dieną nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 36 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [2 mėnesiams].

38 straipsnis

Nuostata dėl peržiūros

Ne vėliau kaip [*per penkerius metus nuo šio reglamento taikymo dienos*] Komisija Europos Parlamentui, Tarybai bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą. Prireikus prie ataskaitos pridedami pasiūlymai dėl šio reglamento derinimo.

39 straipsnis

Pakeitimas

Nuo [*šio reglamento taikymo diena*] šiuo reglamentu valstybėse narėse, kurioms šis reglamentas yra privalomas, pakeičiamas Pamatinis sprendimas 2003/577/TVR ir Pamatinis sprendimas 2006/783/TVR.

40 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [*reglamento įsigaliojimo diena pridėjus šešis mėnesius*], išskyrus 27 straipsnį, kuris taikomas nuo [*reglamento įsigaliojimo diena*].

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas